

Da de Gaulle kom til Paris fredag kveld var byen fullt opplyst. Han ble hilst med endeløs jubel da han seinere på kvelden holdt en tale til folke-massene. - Etter at Romania har erklært Tyskland krig forsøkte en del tysk-vennlige motstandgrupper å lage bråk, men ble slitt ned. 3 dager før kongen fikk sin beslutning gikk det store fredsmonstrasjoner i Bucuresti. -

Russerne har nådd Galatz og rykker raskt fram mot Bucuresti. Ved Kisjinev er 12 tyske divisjoner omringt, og øst for byen har russerne tatt 200.000 fanger på 4 dager. - Det er blusset over heftige kamper mellom tyskere og friskarer i Hellas. Flere tyske garnisoner er angrepet, - Store bombeformasjoner har angrepet oljemål og flyfabrikker i Tyskland. -

27/8: Bulgaria har bedt om fred. Tyske tropper blir avvepnet og internert, 4/5 av besettelsestroppene på Balkan er bulgarske. Rumenske styrker holder Donau-området besatt i 100 km.s lengde. - I S-Frankrike er Tarentoise inntatt. Likeledes Bar-s-Seine inntatt. - I natt ble Kiel og Königsberg bombet. Over Kiel ble det kastet 1700 tonn bomber.

I Roma er det ført forhandlinger mellom Churchill, Tito og general Wilson, og konferansen tyder på at større operasjoner skal settes i verk i Jugoslavia.

Mandag kveld kl. 18.30:

Amerikanerne har satt over Marne og britiske og kanadiske styrker over Seinen, etter at allierte fly rettet voldsomme og konsentriske angrep på tyske tropper og kjøretøyene mellom Seinen og tyskegransen. Under disse angrepene i løpet av de siste par dager 1150 jernbanevogner, 190 lokomotiver, 1070 fører og 10 passervogner ødelagt. Slaget om Marne har betydd liv eller død for Frankrike under alle deres tilfligere kriger, og den arme som klarer i forfaren den, har vunnet. -

I syd er Montelimar erobret, og amerikanske panserspissene er nådd den schweitsiske grensen ved Geneve. De tyske tropper hindres her i sine rettrettbevegelser ved de alliertes angrep på bruer og elveoverganger. 2 tyske divisjoner er praktisk talt likvidert i kampene om Marseille og Toulon, hvor det er tatt ytterligere 7.000 fanger, slik at talet nå er kommet opp i 30.000 mann siden invasjonen i Syd-Frankrike. - Ytterligere 12-14000 tyskere løper rundt Bordeaux, der de klemmes sammen mellom amerikanerne og franske innenrikske styrker.

Russerne feier gjennom Galatz-åpningen på vei mot Ploesti og Bucuresti. De har befridd Posen. Rumenske tropper hindrer tyskerne i å trekke seg ut av Transylvania og inn i Ungarn. Rumenerne har hittil tatt 12.000 fanger. Ved Kisjinev ble det tatt 4 tyske generaler til fange, mens man har funnet likene av 3 andre. - Alt tyder på at russerne nå skal gjenoppta offensiven mot Østpreussen. De har bombet Tilsit kraftig i helgen, mens de allierte har bombet Königsberg. - I Estland står russerne 12 km. fra Walka. Ved Varsjava er et nytt tysk motangrep slitt til bake av russerne, som har bedret sine stillinger. Inne i selve byen er det kommet til nye kamper mellom tyskerne og de polske friskarer som holder gamlebyen, og kampene har nådd et nytt høydepunkt.

I Italia er de allierte kommet ytterligere 5 km. nærmere den gotiske linje. - For første gang har tunge britiske bombefly bombardert Ruhr. Formasjonene hadde en eskorte på nesten 1000 jagerfly. Omlag 750 fly bombet oljeraffinerier i Schlesia, og mellom 500 og 750 fly med nesten 1000 jagere bombet Nordvest-Tyskland og Danmark. Også Pas de Calais-området, hvor man tror V1 blir skutt ut fra, ble bombet. - Det står nå ferdig en ny luftarmé av britiske, polske og amerikanske luftlandetropper som er organisert under en felles kommando, klar til å settes inn mot Tyskland.

Danskene vil i dag, den 29. august, ta 2 minutters stillhet kl. 12, for å minnes 1. røsdagen for den første åpenlyse oppstand mot den tyske okkupasjonen. Fra London er parolen at man ikke skal la seg provosere, da tyskerne har et stort oppbud av militærpoliti. Frihetsrådet sier: Vi er ikke redd for å slåss, men vi vil selv bestemme tidspunktet.

Den kjente AIF-skytter Rudolf Lindner er henrettet av tyskerne. Lindner var tysker, og kom til Norge etter forrige verdenskrig. Nå truet tyskerne ham til å arbeide for seg, men han nektet bestemt, og til slutt ble han hengt. Lindner var et helt igjennom ærlig menneske og hadde vunnet seg mange venner her i landet. Vi lyser fred over hans minne.

1-2-444

Klarsignal til Belgia. 29/8: I S-Frankrike ruller amerikanske kolonner videre oppover Rhonedalen. Mellom Paris og kanalen rykker kanadierne fram mot Somme og Pas de Calais. Amerikanerne er gått over Marne på 2 steder og har inntatt Soissons og Chateau Thirry. Kanadierne har innledet en ny offensiv mot den arm av Seinen som gir mot Rouen. Amerikanerne står nå 100 km. fra den belgiske grense og general Eisenhower har kringkastet et budskap til motstandsgruppene i Belgia om å holde seg parat. "Vi regner med deres disiplinerte og energiske innsats. Dere skal få det dere trenger i det rette øyeblikk." - I Romania er russerne og rumenerne gått over Karpatene og er rykket 24 km. inn i Transylvanien. Donaudeltaet er ryddet og russerne rykker mot havnebyen Constanza, som tyskerne har satt i brand. 2 Svartehavsbyer er erobret. Det er hittil tatt 165.000 tyske fanger i Romania og 100.000 er falt. I Polen har russerne erobret Ostrow. - Essen og oljemål utenfor Nien og i Ungarn er bombet. - Times skriver: Det er tegn til at Finnland blir det neste land som trekker seg ut av krigen..

Bulgaria ber om fred. 30/8: Amerikanske styrker har gått inn i Laon, og står nå bare 60 km. fra Belgia. Tyskerne melder at de har rømmet Rouen. I S-Frankrike er fangetallet nådd 45.000. På Rivierafronten nærmer de allierte seg den italienske grense. Frie franske styrker har tatt ytterligere 4 byer, blant dem Clermont Ferrand. Kiel og Bremen er bombet av 750 fly. I natt ble Königsberg, Stettin, Berlin og Hamburg bombet. Ellers omfattet bomberaidene mål i Tsjekkoslovakia, Ungarn og Helles. En tysk konvoy ble angrepet utenfor Helgoland av allierte fly som satte 4 fartøy i brand. I Italia er havnebyen Pessaro erobret. Russiske styrker i Romania har nådd langt inn i oljefeltene. Titos styrker har hatt et 2 dagers slag mot bulgarske tropper i Serbia. Bulgariske forhandlere er på vei til Kairo for å undertegne våpenstillstandsavtalen. - Ifølge svenske aviser foregår det fortsatte fangetransporter av nordmenn til Tyskland. 250 fanger fra Falstad og Vimer er kommet til Grini, med fare for å bli sendt til Tyskland. - Tyskerne har okkupert Slovakia for å bekjempe slovakiske og tsjekkiske friskarer, angivelig etter anmodning fra den slovakiske regjering.

Amiens, Laon og Ploesti erobret. 31/8: Amerikanske pansertropper er rykket over Somme og gitt fram 100 km. på 48 timer, slik at Belgia nå ligger 50 km. borte. En annen amerikansk kolonne har tatt en østligere retning og står nå bare 140 km. fra den tyske grense. De nærmer seg Maginot-linjen. Hermed er befriselsen av hele Frankrike umiddelbart forestående, og den franske provisoriske regjering er reist til Paris, hvor dets sjef, general de Gaulle, allerede kom for noen dager siden. Den første beslutning de fattet var å suspendere alle embedsmenn i Vichy-regjeringens utenriksdepartement. Paris begynner så snart å komme i normal gjengje, flere og flere forretninger åpner igjen, en del busser har begynt å trafikere gatene, og forsyningene strømmer inn i store mengder. - Det var kanadiske styrker som rykket inn i Rouen, mens amerikanerne tok Amiens. Mellom Laon og Troyes møter man liten tysk motstand. Lenger nord står tyskerne i ferd med å bli klemt inne i en stor felle mot Belgia og kanalen. - I S-Frankrike er fangetallet øket til 50.000. De allierte trykker tyskerne tilbake gjennom Rhonedalen med store tap. 2.000 biler og 1.000 hester og mange kanoner er det siste bytte her. Ved Rivieraen er Nize tatt, 20 km. fra den italienske grense. - I Italia samler de allierte seg til hovedangrep mot den gotiske linje, etter erobringene av Pessaro. I Romania har russerne erobret Ploesti, og dermed er hele det romenske oljedistrikts i russernes hender. Tyskerne hadde satt Ploesti i brand, men det lyktes å begrense ilden. 15.000 tyske fanger ble tatt i går, slik at talet nå er oppe i 179.000 på 10 dager. Siden sommeroffensiven begynte har russerne tatt 34 generaler, herav 8 korpsjefere. Russernes frammarsj fortsetter i Romania, og Bucuresti er i sikte. - Den rumenske delegasjon som skal undertegne avtalen med de allierte er kommet til Moskva. - Et kommunike fra de frie tsjekkoslovakiske styrker melder at folket har reist seg mot tyskerne og nazi-regjeringen. Det hevdes at de behersker nesten hele Slovakia med undtag av grensene mot vest. - De bulgarske fredsforhandlere er kommet til Kairo. - Titos styrker ventes snart å få forbindelse med russerne ved Donau. - Frankfurt, Kiel og Bremen var bombeflyenes mål i går og i natt. - Hitler og Mussolini skal stilles for internasjonal domstol som skal treffe en hurtig avgjørelse. - I "Vårt Land" for 8/8 har vi en melding fra Fredrikstad om en angiver som vi har oppgitt å hete Agerup, mens det dreier seg om Astrup. Vi ber alle som heter Agerup om undskyldning for den beklagelige feil. Altså: Astrup heter angiveren som sendte Thoralf Rukheim fra Fredrikstad i døden.

Tirsdag 3/9-44.

4.årgang.

Fra Hjemmefrontens ledelse:

Vi har tidligere gitt paroler for hvordan bedriftslederne skal forholde seg til den gjennomgåelsen av bedriftene som arbeidskontorene har satt igang med henblikk på å skaffe folk til arbeidsmønnsatsen. Registreringsskjemaer skal ikke fylles ut, og de folk som arbeidskontoret sender på bedriftene for å få opplysninger skal møtes med alle de vanskter som en norsk bedriftsleders fantasi og oppfinnslighet er i stand til å skape.

Men selv om bedriftslederne lager alle de vanskeltigheter som kan tenkes for arbeidskontoret, er det imidlertid klare at arbeidsdirektoratet vil være i stand til å skrive ut folk fra visse næringsgrener. Det er derfor en nasjonal plikt for enhver innan disse arbeidsområder å trenne sine forholdsregler i tide. Den som står i fare for å bli utskrevet, må snarest forsvinne over i andre yrker hvor de er sikre mot utskriving.

Vi minner samtidig om at offentlige stillinger er blokkert, og naturligvis må mann heller ikke søke seg over i bedriftar for tyskerne eller nazistenes myndighetene. Landbruksdelen trenger derimot arbeidshjelp, og man bør følge guttene eksemplar og stikke seg bort på landet.

Enhver som ser denne parolen plikter i gjøre den kjent overfor venner og bekjente som arbeider i de bedriften som er nevnt nedenfor.

De bedrifter som først skal undersøkes er ifølge arbeidsdirektoratets plan følgende:

- I. 1) Fabrikker som framstiller kosmetiske artikler og toalettartikler.
- 2) Fabrikker for framstilling av lampeskjermer og stativer. 3) Leketøysfabrikker. 4) Portefölje- og etuifabrikker. 5) Deiseffekt- og rammefabrikker.
- 6) Bedrifter for framstilling av reklameartikler. 7) Bedrifter for framstilling av suvenier. 8) Hanskefabrikker. 9) Flagg- og flaggdukfabrikker.
- 10) Framstilling av støvsugere. 11) Flisefabrikker. 12) Sjokolade- og sukkerrefabrikker. 13) Tekstil-kjemiske fabrikker. 14) Belte-, slips- og skjortefabrikker. 15) Mål- og vektfabrikker. 16) Trevarefabrikker. 17) Konfeksjonsfabrikker. 18) Trikotasjefabrikker. 19) Sportsartikkelfabrikker.

II. så godt som alle håndverksbransjer.

III. Detalj-, engros- og agenturforretninger innen manufaktur, tobakk, skotøy, jernvarer, biler, glass og stentøy, kontormaskiner, kortvarer, papir. Vidre bedrifter i følge bransjer: Möbler musikk, parfyme, skraphandel, pelsvarer, kunst, antikvitet, blomster samt næringsmiddelager.

ooOoo

Skatteinnbetalingen. Det har vært vanlig at folk i denne seddelrike tid har betalt skattene på forskudd for hele året for å få den rabatten som er fastsatt. Det er innlysende at skattene heretter bare bør betales terminvis eller for lønnsmottakere ved skattetrekk.

ooOoo

Den beryktede angiver Reidar Johannessen er ca. 30 år gammel, og 1,62m. høy. Hans hobby er å sitte høyt på lånte hester og trave rundt i Leirviks gater - en meget betegnede hobby.

ooOoo

Sjefen for Borgervaktkontoret i Oslo, politilötnant Egil Floggfeld, som det i den siste tid er gått rykter om skal være arrestert på grensen, er dessverre i beste velgående og i stadig aktivitet på politikammeret i Oslo. Forrige torsdag gjorde han seg igjen bemerket ved å arrestere 10 personer helt uten grunn utenfor Vinmonopolet i Storgata. Ordren fra politipresidenten var at det skulle arresteres 10 personer ved hvert utsalg der man stilte seg opp for tidlig. Ved dette utsalg var det ingen som stilte seg fortidlig opp, men Floggfeld reiste ned med Svarte-Marija og arresterte 10 stykker allikevel.

ooOoo

Trykkingen av ca. 1 million nye arbeidskort nærmer seg nå sin avslutning. Kartene inneholder rubrikk for tidligere militærtjeneste og AT-tjeneste.

ooOoo

VÅR FØRSIKTIG.
UNDGÅ PROVOKASJONER.

Vestfronten: 1. amerikanske arme begynte i dag et nytt, stort angrep mot et smalt område av Siegfriedlinjen i Aachen-området. De kombinerte luft- og land-operasjoner blir betegnet som de største hittil på vest. Artilleri av største kaliber hamret løs på de tyske stillinger og 400 allierte bombefly rettet konsentriske angrep mot et smalt område. Gjennom dette strømmet deretter amerikanske tanks i store mengder. - Lenger sør har 3. amerikanske arme erobret Grevenmacher, 24 km fra byen Luxembourg. - I området ved Nijmegen har tyskerne rettet en rekke kraftige motangrep som alle er slått tilbake. I stedet har britene utvidet korridoren i Øst-Holland. - Lenger vest har kanadierne gått inn i Holland etter å ha ryddet begge sider av veien for tyskere. Også i retning av Hertogenbosch gjør de allierte framgang. Kanadierne har erobret Calais. Hittil er over 7.000 fanger tatt. Like før byen falt ble kommandanten, general Schröder, tatt til fange.

Bombangrepene: Over 1200 tunge amerikanske bombefly eskortert av over 750 jagere angrep natt i Köln, Kassel og Hamm. Andre fly angrep jernbanemål i Holland og V-Tyskland. 17 leirkerte og 4 slepebiter utenfor den hollandske kyst ble ødelagt. - Lördag var 1500 fly over Münster, Hamm og Bielefeld, og söndag bombet Mosqitofly Hamburg.

Tidligere i år har de allierte regnet 18 store luftangrep pr. måned som et bevis for den veldige overlegenhet i luften, men i september er det utført 33 store og en mengde mindre angrep. 25.000 bombefly var satt inn, og 8 millioner kg. bomber ble sløpet ned.

I Italia har 8. arme erobret byen Savignano.

Ostfronten: Store russiske styrker er gått over Donau på en 50 km bred front syd for Turnu Severin og rykket inn i Jugoslavia, hvor byen Negotin er erobret. Russiske styrker står 130 km fra Beograd og 80 km fra Nisj. Jugoslaviske styrker som deltar i operasjonene har erobret Sopot. Russerne har erobret Scaged, og står i kampen mot Unzarn 150 km fra Budapest. I Raudstatene fortsetter den russiske frammarsj mot Riga. Finske tropper har erobret til baker 30.000 kvadratkilometer land i Nord-Finnland, og over 20 jernbanestasjoner på de to store hovedjernbaner er tatt tilbake fra tyskerne. Finnen har erobret det meste av Torneå og er nå på vei mot Kemi, hvor de tyske styrkene står i fare for å bli avskåret. - Tyskerne har opprettet en finsk radiostasjon i Tyskland, som blir sterkt kritisert av russerne. Den falske finne-sender hevder at Ryti og Tanner er rørt, og spør ellers ut løgnmeldinger om situasjonen. Fra Stockholm meldes at sjefen for det finske sikkerhetspoliti, Antoni, er holdt tilbake i Stockholm. Justisministeren uttalte at man i denne uka vil avgjøre hvorvidt Antoni, som har samarbeidet med Gestapo, skal utleveres. - Fra Varsjava meldes at polakkene stilling i byen er meget vanskelig, etter et forbindelsen med motstandsgruppen i den nordlige delen av byen er brutt,

Den luxembourgiske statsminister har nylig holdt en tale i Luxembourg der han takker de allierte for deres innsats for befrielsen av landet. Han sa at tyskernes tap av Luxembourg er meget følelig, da landets produksjon av edelstål før krigen løp opp i 3 millioner tonn årlig.

General de Gaulle ble på sin fødselsdag utnevnt til æresborger av Lille, generalens fødeby. I sin tale krevde han statskontroll over den viktigste industrien, og et samarbeid mellom arbeidere og arbeidsgivere.

Det danske frihetsråd har sendt ut et nytt opprop til den danske befolkningen, der det heter at man må være på vakt mot tyske provokasjoner. Befolkningen må holde hodet kaldt i tiden framover, og undgå overalte handlinger. Derved får tyskerne ikke anledning til å ta represalier. Streikeparoler må kontrolleres før de blir satt ut i livet.

Allierte tropper har erobret de første greske øyer, og medlemmer av den greske regjering er allerede kommet til de befridde områder.

Fra Sarpsborg meldes med krav på pålitelighet at 30 tyske soldater ble konfirmert i byen forrige söndag.

Enestående sorgemonstrasjon for ofrene fra "Westfalen".

I Sørlandets hovedstad, Kristiansand, har det nylig vært to enestående sorgemonstrasjoner som har samlet hele byens befolkning i en veldig og maktig protest mot gestapoterroren, samtidig som de ble den mest høytidelige og storstilte hyllest til de patrioter som ble senit i løsen av tyskerne ved "Westfalen"s forlis.

Kristiansand er en av de norske byer hvor Gestapo har herjet verst. Statsarkivets store, nye bygning er omgjort til et torturkammer, og en av de mest salistiske gestapooffiser har praktisert alle toturens fryktligste metoder på dem som kom i hans vold. Hunrer av byens og distriktsfolket er fengslet, hunset, pint og reportert. Dette resolusjonslommene har dog ikke knekket motstandsbewegeelsen. Det var derfor ikke så merkelig at blant ofrene ved "Westfalen"s forlis var ikke mindre enn 6 fra Kristiansand. En selsom henvile gjorde det mulig at en av de omkomne, Th. Hultmann, kunne begraves i sin føleby få dager etter katastrofen. Hultmann hadde en hytte i nabobygden Sogno, hvor en fisker var hans venn. 4-5 dager etter forliset fant denne fiskeren et lik i sjøen - og hvem kan beskrive hans følelsor da han oppdaget at den dode ikke var andre enn hans egen gode venn, som på en forunderlig måte var båret av havets strømmer hjem til Norge og like inn til sin egen avholde hytte. Den dag ble først bragt til hytta og derfra til Kristiansand. Her ble det en begravelse som byen allri har sett maken til. Sorgtoget strakte seg gjennom hele byen og talte tusener. En verdigere hyllest har ingen by fått sin tilspe sonn.

2 dager etter holdtes en minnegudstjeneste over de 5 andre omkomne, Thor Haug, Per Coli Kristensen, Håkon Zahl, Jens Zahl og Johan Olegari. Den var holdt til gravkapellet på kirkegården, men kapellet ble formelig borte i den uoverskuelige menneskemassen som hadde samlet seg på kirkegården. En mere gripende og stemningsmøttet sorgstund har Kristiansand allri opplevd.

Gjennom en årelang terrorvirksomhet har Gestapo og quislingens samlet et globale hat mot dem fra hele befolkningen. Denne gangen fikk byen en enklining til å vise sin solidaritet med Gestapos ofre, sin høyaktelse og hyllest til dem som med renne vilje og ukuelige sinn gikk i den for frihetens skytten.

Kronprins Olav

blir i egenskap av norsk øverstkommanderende det første medlem av den norske kongefamilie som setter føter på norsk jord etter befrielsen. Kong Haakon kommer inntil videre til å bli i England med størstedelen av regjeringen, idet den norske konstitusjon krever et minst 5 ministre altid må finnes i konvens nærhet - medler Stockholms-Tingningen.

Den belgiske statsminister Pierlot, har i et intervju om regjeringens virksomhet under landflyktigheten uttalt: Vi har stått i daglig kontakt med våre landsmenn i Belgia. Dag og natt ga de oss gjennom hemmelige kanaler beskjed om fiendens forstanger og planer. 7.500 belgiere er skutt bare av Gestapo. Hvis en tar i betraktning at 8000 krigsfanger og en halv million arbeidere er ført til Tyskland osv. at hunretusener av politiske fanger er spredd inne i tyske og belgiske fengsler, har vært len tilbaket en meget høy pris for sin motstand. Lange av våre parlamentsmedlemmer er utenfor landet, og de må vente tilbake før vi kan sammenkalle parlamentet. Men vi ønsker ikke å vente lenger enn høyst nødvendig.

-o-

Over 200.000 eksemplarer av "Mein Kampf" som har ligget hos franske bokhandlere uten å være solgt, skal nå mokuleres og brukes til avisrapir.

Ord for «sæn». På fredskonferansen i 1919 sa president Wilson bl.a.: Mine herrer! Menneskhetens privilegerte klasser er ikke lenger menneskhetens ledere. Menneskhetens lykke er nå i handene på verdens jevne folk. Tilfredsstill dem, og Dere har ikke bare rettferdigjort Dores tillit, men skaffet fred». Tilfredsstill dem ikke, og ingen ordning Dere kan treffen vil kunne skape eller sikre verdensfreden.

ooOoo

Vestfronten:

Den allierte trusel på nordflanken har tyskerne mott med en rekke motangrep i Nijmegen-området, som alle er slått til baks. Det er framleis ikke noe nytt av betydning langs hele vestfronten, bortsett fra lokale kamper med noen terrenngjinning i Luxembourg og fra Aachen til Trier. Men merker seg at tyskerne har satt inn større flystyrker for å motta det kraftige allierte flyvåpen. Bare på en dag ble 31 tyske fly skutt ned over slagmarken. På Kanalkysten fikk tyskerne 24 timers våpenhvile i Calais, for å evakuere 20.000 sivilpersoner.

I Italia:

Har amerikanernes 5. armé erobret 3 høyder som behersker veien til Bologna. Radikospasset er nå på amerikanske hender. Ved flere beirifter i nord-italienske byer, som Milane, Genua, Bologna, m.fl. er det utbrutt streik. I det okkuperte Italia har allierte ingeniører reparert jernbaneskinner i en lengde av tilsammen 5.000 km.

På østfronten:

Har kampane om Raudstatene fort til de største resultater for russene. Praktisk talt hele Estland er rentet for tyskere, når untaas Øyene Dago og Øsel. De tyske tropper seg om 45.000 mann, 15.000 fanger og 30.000 falne. - Jugoslavias frihetskomisjon har gitt russene tillatelse til å trenge inn på jugoslavisk område, mot at de ikke blander seg inn i landets indre anliggender.

I det fjerne østen:

Har amerikanerne erobret ytterligere 3 øyer i Palau-gruppen. Det antas at nesten 10.000 japanere er drept under operasjonene på denne øygruppe hittil. Fra Chungking melderes at amerikanske bombarfly har senket et japansk hvalkokeri på 15.000 tonn i Formosa-stredet.

Bombeangrepene:

Var i slutten av forrige uke rettet mot Braunschweig, Karlsruhe og flyplasser i Vest-Tyskland. Miner ble lagt ut.

Sjøkrigen:

En tysk torpedobåt er senket utenfor kysten av Sør-Norge fredag.

De allierte regjeringer har bestemt å bruke de forskjellige landshandelsflåter i krigsykeden helt til Japan er slått.

ooOoo

Norges-nytt.

Filmproduksjoner som ikke retter seg etter nazistene får sine byråder stengt eller sin filmbestilling så refusert at de ikke kan eksistera. Filmen skal ikke være seg i en uhylig stil. Et typisk eksempel på dette er "Vinteren" fra 1941, som nylig startet sitt eige filmbyrå, Contrum. Det er 1000 kroner pr. dag på sine ulovlige ordfilmer, og det er ikke i spesiell pris, men også kroner pr. dag på sine legale filmlister. Dette er et eksempel som viser at ikke bare filmene som går i kinos, men også de som ikke har fått lov til å bli vist i kinos, må betale for å eksistere som billetter.

Det er også bort fra alle filmbyråer, for statstjenene, børneforeningene, skolene, fagforeningene og landstingene som ikke kan gjøre vennlig til dem. De er ikke i stand til å få tilgang til dem.

Det er også ikke mulig å få til en egenkino som ikke har fått lov til å få tilgang til dem. Det er ikke mulig å få tilgang til dem.

Det er også ikke mulig å få tilgang til dem. Det er ikke mulig å få tilgang til dem. Det er ikke mulig å få tilgang til dem. Det er ikke mulig å få tilgang til dem.

Det er også ikke mulig å få tilgang til dem. Det er ikke mulig å få tilgang til dem. Det er ikke mulig å få tilgang til dem.

Det er også ikke mulig å få tilgang til dem. Det er ikke mulig å få tilgang til dem.

Det er også ikke mulig å få tilgang til dem.

Det er også ikke mulig å få tilgang til dem. Det er ikke mulig å få tilgang til dem.

Det er også ikke mulig å få tilgang til dem. Det er ikke mulig å få tilgang til dem.

Det er også ikke mulig å få tilgang til dem. Det er ikke mulig å få tilgang til dem.

Det er også ikke mulig å få tilgang til dem. Det er ikke mulig å få tilgang til dem.

Det er også ikke mulig å få tilgang til dem. Det er ikke mulig å få tilgang til dem.

Det er også ikke mulig å få tilgang til dem. Det er ikke mulig å få tilgang til dem.

Det er også ikke mulig å få tilgang til dem. Det er ikke mulig å få tilgang til dem.

Det er også ikke mulig å få tilgang til dem.

VÅRT LAND

5/9-44.

4. avgang.

Det har de siste dager gått rykter om generalstreik. Dette kan man gå ut fra er provokasjoner fra NS-hold, og Hjemmefrontens ledelse har sendt ut en parole om at alle skal ferhelde seg relige.

Krigen skal bli slutt i år - er den alminnelige oppfatning både i England og Amerika. Dette hevder også militære eksperter som f.eks. Eisenhower, Ministeren for den engelske flyproduksjon, Stafford Cripps, uttalte seg i samme retning i en tale nylig. De mest optimistiske mener krigen er slutt i oktober-november, mens det bare er røde pessimister som tror den vil være over nyåret.

President Roosevelt uttalte på en pressekonferanse at Japan-Tyskland under alle omstendigheter vil bli okkupert, selv om de kapitulerer. Når det gjelder Tyskland sa Roosevelt at de allierte troppene skal besette landet slik at det tyske folk ikke som etter forrige verdenskrig skal få enledning til å si at den tyske hær ikke var overvunnet.

44 polske flyktninger tok seg forleden over til Sverige fra Finnland, hvor de oppholdt seg i en tysk fangeleir. Videre kom 4 tyske soldater som også hadde hestene sine med seg.

Nyhets 1/9:

Den 3. amerikanske armé stormet Verdun i dag etter å ha rykket fram 60 km. på ett døgn. Allierte tropper står i utkanten av Sedan, 15 km. fra den belgiske grensen og 80 km. fra den tyske. Amerikanske panserstyrker er gått over Meuse nord for Verdun. Allierte panserdivisjoner rykker raskt nordover fra Somme-bruhodet og sprer seg vifteformet mot den belgiske grense og mot flybasene ved kysten. Kanadiske styrkor står 4 km. fra Dieppe. Den nye sjefen for de tyske troppene i Nord-Frankrike, general Eborbach, er tatt til fange. Tyskernes tap i Nord-Frankrike siden invasjonen begynte og til 25. august var 400.000 mann, derav over halvparten i fanger, 3.500 fly, 1.300 stridsvogner og 20.000 kanoner. - I Rhondalen rykker amerikanerne videre i retning av Lyon etter at Valence er tatt. Allierte styrker rykker østover fra Nice inn i Italia og står 8 km. inne i landet hvor de har førenet seg med franske styrker. - Slaget om Frankrike er snart slutt, hver dag resses store områder for tyske tropper. - Stalin meldte i et særkommunikat at tyskerne var slatt på flukt sør for Ploesti, og i går marsjerte inn i Bucuresti under befolkningens jubel. Byen var lite skadd. Nok en general, den 35. Stulbel, har overgitt seg. Ved Svartehavet er russene gått fram 45 km. fra Constanza og erobret Mangalia. Etter robingen av Bucuresti rykker russene raskt sørover mot den bulgarske grense ved Giurgiu. Andre styrker stormer gjennom de transylvanske pass inn i Ungarn. Galanta er erobret. Bulgarske tropper slåss mot tyskerne sammen med Titos styrker. - SS-tropper foretar massearrestasjoner i Sør-Tyskland og utkommanderer mindre pålitelige nazister til rustningsindustrien.

ooOoo

En viktig kollega kan fortelle at alle de beslaglagte radioapparater er gått til montering i de tyske V1, som de egnet seg ypperlig til. Alle apparatene var jo innstilt på London!

ooOoo

Vi er kommet over et hemmelig skriv fra fylkesorganisasjonslederen til lagførerne (i NS) i Oppland angående den nasjonale arbeidsinnsatsen. Det heter bl.a.: Generalsekretariatet har pålagt fylket å skaffe oppgave over personer i innsatsdyktig alder som i dag er ledige eller må sies å være i ikke livsviktig arbeid. Saka haster meget, og arbeidet med den må settes i gang sydlig. Fylkesføreren pålegger derfor lagførerne i Oppland for hvert av sine lagområder å sette opp og sende inn til fylkesføreren en liste over de personer som lagføreren mener bør skrives ut til arbeide. På listen føres opp i første rekke de som måtte være ledige, dernest de som kan sies å være i ikke livsviktig arbeide, og videre de mannlige funksjonærer og arbeidere som kan erstattes med kvinner. Private og offentlige behandles likt. Personer som kan antas å skaffe holdbar legeattest føres ikke opp. - For å sikre er effektiv gjennomføring er det nødvendig at saka behandles som hemmelig sak.

Fra pålitelig hold har vi fått melding om at en av lagførerne med den hemmelig som nevnte skriv gir har utskrevet gode nordmenn ansatt i jordbruket, til "nasjonal arbeidsinnsats" i 8 måneder i Førergarden. Dette er skjedd som en ren hevnakt, og innkallingen er skjedd gjennom distriktsformidlingen. I det tilfallet man har kjennskap til ble det innkalt med 1 dags varsel, antakelig for å hindre eller vanskeligjøre en samlet aksjon mot frammete.

Gjennombrudd også i Italia. 2/9: I Italia har de allierte brutt igjennom Gothalinjen på en 32 km bred front ved en overraskende manøvre etter at det i all hemmelighet var overført styrker fra 8. arme. Veien ligger nå åpen til Posletta. Også Arno-elva er nå overskredet på flere steder. - I S-Frankrike er am. styrker gått inn i Nord-Italia. Hele den italienske front er dermed kommet i bevegelse etter at tyskernes siste og sterkeste forsvarslinje, Gothalinjen, er gjennombrutt. - I N-Frankrike er amerikanerne nådd Mosel, den siste naturlige hindringen for den tyske grense. Både den belgiske og den luxemburgske grense er nådd. Ved kanalkysten er Dieppe inntatt. - Den finske riksflåten er innkalt til ekstraordinært møte. Alle finske skip er beordret til nærmeste svinske eller finske havn. - Oberstløytnant Helset er utnevnt til øverste sjef for de norske politistyrker i Sverige.

De allierte langt inn i Belgia, 3/9: Allierte tropper er gått over den belgiske grense etter å ha tatt Sedan, og dermed brutt gjennom forlengelsen av Maginot-linjen. Charleroi er tatt. Mosel er nådd både syd og nord for Metz. Amerikanerne er i utkanten av Metz, og står i Nancy's forsteder. Ved kanalkysten gjør tyskerne et fullstendig tilbaketog, bl.a. evakueres Pas de Calais. I Belgia skal hjemmefrontens soldater teller 1 million mann, og det meldes allerede at Namur er tatt, og allierte tropper rykker raskt fram i retning av Bryssel. Russerne har i løpet av de siste 11 dager tilføvd fienden et tap på 210,000 falne og 208,000 fanger. - Det hevdes at den nye bulgarske regjering tilfredsstiller de allierte. - Finnland har brutt med tyskerne, som må trekke sine tropper ut av landet innen den 15. september.

Bryssel erobret. Fred i Finnland.

Meldingen om at finnene har sluttet fred med Sovjet samveldet er kommet som et sjeld for Tyskland, som trekker sine tropper fra Finnland tilbake over Norge. Likevel vil de ikke klare å holde denne fristen til 15. sept., selv om det før solfatene vekk. Panservogner, kanoner og annet utstyr blir de nødt til å løpe igjen. Finnene har gitt med på Jackvas krav om at hvis tyskerne ikke er kommet ut av landet innen denne dato, skal de avvepnes og interneres. Kampen er innstilt på hele den del av fronten som finnene holder fra i dag norges. - Utenlandske meldinger om at det skal være kamper i Nord-Norge er ikke blitt bekreftet på offisielt norsk hold i London. -

I Italia er gjen ombruddet av Gothalinjen en kjennsgjerning, og allierte tropper strømmer nå nordover mot Po. I Liguria er det brutt ut opprør, og motstandsbevegelsen slutter seg til de allierte tropper, som nå har tatt Lille St. Bernhard-passet. Franske styrker er gått over Alpene inn i Nord-Italia.

Bryssel er erobret av britiske styrker praktisk talt uten kamp. Britene sto ved Douai kl. 8 søndag morgen, og ordren var at Bryssel skulle tas før dagen var omme. Et gigantisk kappøp satte styrkene avsted, og allerede kl. 14 om middagen var de første panservogner i byen. Trvgve Lie har sendt gratulasjonstelegram til den belgiske utenriksminister. Den belgiske regjering flytter med det første til Bryssel. Framrykkingen i Belgia fortsetter, understøttet av den belgiske hjemmefronten. St. Michel er erobret, og Antwerpen ligger 16 km fra de allierte, som dermed stir 40 km fra den nederlandske grense. Prins Bernhard er utnevnt til øverstkommanderende for de nederlandske styrker, mens general Jaroslav er sjef for de belgiske, begge underordnet Eisenhower. -

I N-Frankrike er Abbeville, Arras og Lens erobret, og allierte styrker står i utkanten av industribyen Lille. - I det østlige Frankrike står amerikanerne nær Metz og Nancy, og ubekreftede meldinger sier at disse byene er tatt. - I S-Frankrike står amerikanerne 65 km nord for Lyon. -

Russerne trekker sammen tropper mot den bulgarske grense. I Romania står russerne 40 km vest for Ploesti, og mot Ungarn 60 km. fra Brasov. - Fra Bucuresti meldes at dr. Claudio er tatt til fange. - I Jugoslavia har Titos styrker brutt ytterligere 3 av de viktigste jernbanebindelser til Beograd, Helsing og Zagreb. - I Varsjava gir en britisk flyger en dramatisk beretning om kampene, som fortsetter med uformindsket styrke. Gamlebyen er tatt av tyskerne, og her var 100,000 menneskers bolig. Halvparten av dem er drept eller såret, og praktisk talt hver eneste polsk soldat er såret. Dørlige kjellere ble benyttet som tilfluktsrom, og dette ble mange menneskers fellesgrav.

Spanias sendemann i Washington hevder at Spanias regjering ikke har noe til felles med nasjonalsosialismen.

oo0oo

Vårt Land.

Nordisk Aluminiumsindustri i Holmestrand sprengt. Natt til 27/8 har sabotører foretatt sprengning av et par transformatorer i støperiet i Nordisk Aluminiumsindustri i Holmestrand, og har dermed stanset drifta for lang tid framover. Sabotørene kom inn i bedriften rett for nesen på de tyske vakter og tvang de 12 arbeidere som befant seg der til å forlate rommet. Uniddelbart etter skjedde sprengningen. Alle sabotørene kom seg vekk. Bedriften produserte aluminiumsplater av råblokker og har gitt den tyske flyproduksjon en liten, men verdig full tilvekst til flyskogene.

Sprengningen i Arbeidsdirektoratet i Parkveien 8 i Oslo, skjedde natt til mandag 28/8. Her er det riksbefullmektiget Astrup holder til. Det synes å ha gått verst utover 1.etasje hvor Vinmonopolet holder til. Annen og tredje etasje hvor Arbeidsdirektoratet holder til, synes ikke å være så hardt rammet, men det er ingen tvil om at papirer o.l. som er nødvendige for kontorets drift har fått en stygg medfart. Etter eksplosjonen oppsto det en kraftig brann. Mandag ble gaten sperret, og nærmere detaljer foreligger ikke foreløpig.

Fra skolefronten.

Skolebarnas jordbruksarbeid: Lærerne skal ikke sette seg mot utskrivning til jordbruksarbeid for sine elever, men de må sikre dem mot missbruk. Det skal ikke sendes oppgaver med navn og adresse over elevene, men bare tall oppgaver om de elever som kan reise, inndelt etter kjønn og aldersgruppene 12-15 og 15-18 år. Skolestyreren eller læreren meddeler foreldrene hvilke krav en må stille til utstyr (varme arbeidsklær, godt fottøy og regntøy). Ingen må sendes som ikke har det nødvendige utstyr eller som ikke er fysisk skikket til arbeidet. Ved avgjørelsen av sikkerhet må det samarbeides med skolelegen. Den lærer som følger barna må se til at elevene får skikkelig innkvartering og forpleining, at de får passende arbeide og ikke blir drevet for hardt. Arbeidstiden må ikke være for lang.

Lærerskolen: Ingen må i år söke opptaking ved lærerskolen, da det bare opprettes ulovlige klasser, 1-årlige og 5-årlige.

Handelskoler - ungdomsskoler: Som kjent må elevene av disse skolene ha tilslutelse fra arbeidsformidlingen. Det gjøres med andre ord forsök på registrering. Parolen er: Ingen gutt eller jente over 17 år melder seg til handelskoler eller ungdomsskoler.

Raselære i skolene: Kvasnes, Bien og Sælund bok "Slekt og individ" må ikke brukes.

Årets studenter: Oslo arbeidskontor har sendt skolene en anmodning om å tilstille kontoret oppgaver over årets studenter med fødselsår og adresse. Det er selvsagt et ledd i registreringen til mobiliseringen og ingen må medvirke til dette.

Ifølge quislingloven av 6. juli d.å. ble universitetsloven endret derhen at ordningen av universitetseksempler ble overført fra fakultetet til rektor. Det meldes nå at den kommisariske rektor Hoel i disse dager akter å gjøre bruk av den nye myndighet hans fører har utstyrt ham med, idet en naziststudent har søkt om å avlegge eksamen ved Universitetet. Dette forbauser oss ikke, men det selsomme er at professoren i våkommende fag har erklaert seg villig til å delta i denne eksamen. Vi gir vedkommende professor høye til å trekke seg tilbake, men det må skje snarest. I motsatt fall finner vi i mitt offentliggjøre hans navn.

- Alle norske statsborgere som er tysk tjeneste er forpliktet til i sykdomstilfelle først å oppsøke en tysk lege. Det gis eksempler på at tyskerne har gitt skarpe irettessetteiser når slike personer har henvendt seg til en norsk lege, og har forlangt patienten overført til seg.

- Vaktene ved bensinlagret i Soon ble ført bort av attentatmennene. Han ble senere sloppet fri og er nå av tyskerne overført til Oslo. Det brenner framleis i Soon.

- På Elverum er skogeier Överseth lagt en bot på 50.000 kroner, borgmester Bakke en bot 20.000 og tanlege Horst en bot på 10.000 kroner fordi de har nektet å fullføre et spørreskjema som de er tilstilt av NS og som ikke fulgt vil godtgjøre et av to: Om de ver NS-innstilt eller

- I Åmot i Østerdalen er det foretatt massarrest sjøner p. grunn av ulovlig besittelse av våpen. En mann ble arrestert på grunn av ulovlig jakt. Under forhøret av hans kone mente hun det var urettferdig at bare hennes mann skulle tas da a'le der i bygda hadde våpen. Derned begynte arrestasjonene, og 40 mann skal være tatt. Også i Strandbygden i Alverun er det foretatt arrestasjoner da politiet kom over et våpenlager.

- Den nye direktør for Oslo knutsfengsel, Tor Bakken, er en havarer sekfører. Selvfølgelig, kan man nesten si.

- Forleden presenterte nazi-avisene Johan Ålen, norskfødt matros i den tyske marine, som hadde meldt seg som enmannstørpedo-fører. For noen år siden forsøkte han som laststøgutt i sl. ihjel en av inspektørene og brømme. En habil mann fra den tyske marine.

- Politioberst i statspolitiet, Ola Fritzner, er arrestert, Grunnen e ikke kjent.

- ifølge meldinger fra Tyskland skal en del norske fanger være overført fra Cronenburg til Weimar.

- Tyskerne bærer nærmest bensinen på enkelte sentrale steder. Ved trusel om ubekjentlig skyting forbryr sivile i betre enn en rekke bensindepoter. Likevel sikk det et stort lager ved Alnabru forleden.

- stasjonsmester Larsen ved Oslo B., fullmektig Hans Førstad, sekretær i Norges st. tsbarer og vaktmester Fløksen ved Oslo B. er arrestert.

Sikkerhetskonferansen i Oslo 1997

Den 21. august åpnet konferansen i Washington med representanter for USA, Russland og Storbritannia som var representert ved åpningen bl.a.: Det er vår oppgave å skape den grunnvoll og hvilken fred, frihet og voksende velferd etter seieren skal kunne bygges for kommande generasjoner. Det lyktes næsten for volds- og barbariets maktet å legge hele menneskehøten i lenker; Fordi der fredselskapsnasjoner ikke var enige. Disse onde makter står nu foran sitt fullständige nederlag; Fordi deres efrørendelig skapte den enighet og den vepnede kraft som skal gi oss seiren. Verdommene av den tidligere uenighet og svakhet bør utslettetlig innrisses i dette og de kommende slektledds minne. Freden krever erkjennelse av at dens opprettholdelse er en fellesinteresse av en slik verdi og en så overveldende betyning at all meningsforskjell og konflikter mellom nasjonene kan og må løses med fredelige midler, Men freden krever også intet tusjoner som kan overføre viljen til fred i handling. De her representerte nasjoner er helt enige om at sikringen av fred i framtiden må bli en felles oppgave med felles ansvar for alle fredselskapsnasjoner - store som små. Duoveren likestilling mellom statene - uavhengig av størrelse og styrke - som deltagere i et system av lovbindende ordning, til utgjøre grunnvollen for den kommende internasjonale organisasjon for opprettholdelse av fred og sikkerhet. Det er den amerikanske regjeringens hensikt etter konferansen med den kinesiske regjering, i informere alle de førende nasjonenes og alle andre fredselskende regjeringer om konferansens resultat. Det skal da så snart det lar seg gjøre bli lagt fram for folkene i alle land til granskning og debatt. Ingen institusjon kan bestå om den ikke har folkenes vel overveide og fulle støtte. Viljen til fred må komme fra alle mensus og kvinner hjerter, om den skal kunne sikre et rig fred.

Inntil videre er det opprettelsen av en institusjon, et maskineri, for organisere freden etter krigen, som konferansen skal drøfte. Grensesnørl og Tysklands og Japans skjele behandles ikke. Det heter at de forslag som er utarbeidet på forhånd av de tre stormakter, er i pass overensstemmende i hovedsaken at det er utsikt til en snarlig enighet.

Fet britiske arbeiderpartis utsatte årsmøte vil bli holdt i begynnelsen av november minned. - Landsorganisasjonens kongress skal åpnes i Blackpool 16. oktober.

9000

Vær forsiktig. Se opp for provokatører
Spred "Virt Land".

Krigssituasjonen og finneñes kapitulasjon har gitt grobunn for mangt og tapelige rykter de siste dagene. Vi retter en inntrøngende henstilling til våre lesere å holde seg på jorda, krigen går framleis sin ubønnhørige og ubarmhjertige gang, selv om vi nok mener at enden er nær forestående. Nettopp derfor er det om å gjøre å opptro rolig og besindig og ikke la seg lede av falske rykter. Parolen om generalstreik var et skoleeksompl på hva man kan bli utsatt for av provokasjoner, og det er ikke sikkert at det blir det oneste forsøket. La deg ikke lede av uansvarlige elementer eller nazi-provokasjoner. Tenk selv ! Og parolene fra hjemmefrontens ledelse vil komme gjennom de ansvarlige kretser og hittil bonyttede kanaler. - La deg heller ikke opphisse til uoverlagte handlinger som du kanskje vil angre på hele livet igjennom - eller som kan føre deg rett i armene på Gestapo. Vi har bruk for deg i dag!

Dørfor: Vær nuktern overfor "nyheter", særlig slike som angår vårt eget land. Vis forsiktighet de siste timene, mist ikke livet for et bedrag!

二〇二

Musikk-, - teater- og film-boykott

Nationaltheatrets, Det norske teatrets og Trondelag teaters forestillinger er blokert. Den enestående gjennomførte boykott av disse teatrer er en bedrift av publikum, og boykotten må selsagt bli like fast i denne sesongen.

Komedieteatret i Bergen er nå NS-lodet, og må boykottes av alle god nordmenn. Også turneer fra disse 4 teatre er boykottet. Denne boykott ble nektet også ikke gjennomført i forrige sesong. Et nedslående vidnesbyrd om dette var Náthionaltheatrets turno med "Therese", som hadde gode eller fullt hus i Drammen og Vestfold.

Turneer med NS-ledelse og/eller NS-skucspillere er boykottet. Eksem-
pelvis kan nevnes Botten Soot-turneen.

Tyske stykker på ikke-blockerte teatre er boykottet. De tyske underholdningsstykker som teatrene har spilt er påtvunget dom av tyskerne og NS-teaterdirektorat.

Det nye teaters første forestilling i denne sesong er Holbergs "Jeppe på Bierget". Forestillingen er satt iscene av Karl Bergmann som også skal gjesto ved Nationaltheatret som instruktør og skuespiller. Publikum må ta avstand fra denne sammenblandingen av NS og annen teatervirksomhet. "Jeppe på Det nye teater er boykottet!

Alle tyske filmer er boykottet.

Alle nye norske filmer er boykottet, da all filmvirksomhet nå ørtpa
NS-honder. Kjente norske skuespilleres medvirkning i disse filmer må ikke
villige publikum til å tro at disse filmer kan besøkes.

Ingen må søke opptagelse som elev ved teater- og filmskolen.

Makthavernes overgrep mot vårt offentlige musikkliv kan bare besvares på en måte. Parolen for publikum, musikkforeninger, sangkor og solistar er derfor klar: Alle offentlige konserter (som anmeldes gjennom politiet) er boykottet. - Fast ansatte musikere i faste orkestre blir i sine stillinger, men ny-engasjementer kan ikke godtas. Ingen musiker eller dirigent lar seg engasjere eller tar vikariator til boykottede konserter.

AU!

Det er brutt ut storstreik i engelske og amerikanske fabrikker som framstiller tanks. Grunnen er at det ikke blir innmontert bremser!

三〇三

Nyhetsne: 5/9: Antwerpen og Waterloo er inntatt. Britiske tropper har erret Breda, 19 km. inne på nederlandske område, og har dormed gått fram 300 på en uke. 45.000 fanger er tatt på 2 dager i en lomme mellom Mons og Compiegne. Allierte tropper er også rykket inn i Luxembourg. - Den nederlandske gjering forboreder seg på å vende tilbake til Haag. - Russene har etablert truhoder både på bulgarsk og ungarsk område. - Bombemålene var Karlsruhe, Stuttgart og Ludvigshafen.

6/9: Amerikanske styrker har fra Nancy satt over Mosel og rykker fram mot Saarbrücken, mens briter og amerikanere har oppnådd kontakt med hverandre ved Namur og beveger seg i retning mot Liege og Aachen. De allierte står nå i en nesten ubrukt linje fra Holland til Schweitz. Ved kanalen er Boulogne passert, Calais trues fra 2 kanter, mens polske tropper rykker fram mot Dunkerque. 1000 allierte fly har begynt bombingen av Siegfriedlinjen og ødelagt 171 tyske fly, mot 18 allierte. - Britiske fly fra hangarskip har i flere dager angrepet slagskipet "Tirpitz" i Altafjorden i Finnmarken. Treftere blitt notert. 19 tyske skip ble senket eller skadd. 6 radiostasjoner og 2 flyplasser i Hammerfest-området ble også angrepet. - Bulgaria er i krig med Sovjetunionen. Den bulgarske regjeringen satt sammen i hele går natt, og Sofia radio meddelte kl. 6 i morges at en delegasjon fra regjeringen hadde opososert den russiske charge d'affaires og anmodet om våpenstillstand, 5 timer etter Russlands krigserklæring. - Fra Madrid meldes at Hitler har sammenkalt sine militære sjefes for å drøfte situasjonen. - Sverige og Argentina vil nekte krigsforsviterne asylrett og utlevere dem. - Sverige vil sende Finnland korn, sukker etc. når freden med Sovjetunionen er undertegnet. Den finske våpenstillstandskommisjonen er reist til Moskva.

Nyheter torsdag kveld:

I London, Paris, Roma, Bryssel, Moskva og Bucuresti er krigen slutt, men for Tyskland er det nå den skal begynne. Dette er hovedinntrykket av meldingene fra krigsskueplassen i øst, vest og syd.

Ostfronten: Russerne har erobret Turnu Severin og over grensa til Jugoslavia hvor de allerede har erobret den første lille by. Man kan nå som helst vente at den røde armé vil møte Tito's styrker. Tito melder forvrig at hans tropper har brutt tvskernes viktigste jernbanebindelse i Balkan, Beograd-Zagreb, på 150 steder. - I Polen står russerne bare 10 km fra Warszawa. De har ryddet Narev-elvas østlige bredd. Tyskerne utbygger i all hast nye forsvarsverker lenger tilbake, da de er redd for å bli utflankert ikke bare i Warszawa men for hele Øst-Preussens vedkommende.

Westfronten: Allierte hærstyrker har nådd den tyske grense på bred front. 1. amerikanske armé er gått over Meuse, . . . 3. amerikanske armé er nådd fra Øst for Aosel, mens styrkene fra syd står mindre enn 50 km fra Belfort. I nord støter allierte tropper fra mot Ieper og Ostende, mens kanalkysten rentes systematisk for tyske tropper. I Mons-området hvor restene av 15. tyske armé likvideres ble det tatt 35,000 fanger og en general. - Uoffisielle meldinger forteller at 3. og 7. a. erikanske armé skal ha møtt hverandre meget nær den tyske grense, og allerede ha overskredet den. - Man regner at tyskerne hittil har mistet 600,000 mann i fanger, falne og sårede siden invasjonen begynte.

Fra Tyskland meldes at det er krigssituasjonen og gerilja-krigen Hitler skal drøftet med partiførerne og de militære sjefene. Kvinner og barn settes til i grave skyttergraver under opsyn av SS. Gestapo skal i forrige uke ha arrestert samtlige medlemmer av Riksдagen som ikke gikk inn for nazismen. Fra Schweitz meldes at det hver dag strømmer tyskere over grensen for å la seg interner. Bare på 2 steder gikk det 1000 mennesker over på en dag. - Fra London meldes at det i de neste 10 dager vil bli foretatt lettelsler når det gjelder ørkleggingen, og forboddringer når det gjelder brannvern og hjemlevernet. Det siste skal bli på frivillig basis. - I London er det kommet en detaljert redegjørelse for V1, som blir betegnet som en fjasko. 8000 al er sendt over England, herav 2,300 over London-området. Mens bombene krevde hvert sitt dødsoffer til i begynne med, sank tallt til 3 bomber for hvert dem, og sloppet ned 100,000 tonn bomber.

President Roosevelt har hatt en konferanse med de militære sjefene og utenriksministeren om okkupasjonen av Tyskland.

Fra Antwerpen meldes at 600 personer som man mener er angivere er arrestert og satt i løverburene i den zoologiske hage i nivå av dormen.

Det er tegn som tyder på at operasjonene heretter vil avta inntil de allierte får fram nye forsyninger til generalangrepet mot Tyskland. Derfor setter man også meget inn på å ta kanalhavnene for at forsyningene skal komme så hurtig og sikkert fram som mulig.

Det forlyder at riksminister Funk, von Papen og dr. Kutius skal være reist til Lisboa for å underhandle om asylrett for framstende nazister.

Fra Oslo meldes at man foretar omfattende innkalling av borgervakt ved restaurante.

VÄRTSLAND

4. irgang

Tirsdag 12/9-44.

Politisk brennevin og tobakk i Statsbanene.

"Generaldirektör" Vik har gitt inn for å skaffe ekstra brennevin og tobakk til personalet ved Statsbanene. Hensikten er tydelig å kjøpe sympati for seg, sjefene og NS.

Hjemmefrontens ledelse meddeler at det er forbudt å ta imot mere enn ordinære kvote, 3 flasker brennevin og 240 gr. tobakk. Alle de som tar imot brennevin og tobakk gjennom Statsbanene pålegges å dele med dem som ikke har fått slike rasjoneringskort.

Den som bryter dette pibud vil bli merket, og vil få sitt oppgjør senere. Parolen er: Ingen politisk tobakk eller brennevin i Statsbanene.

-oo-

Statsminister Churchill og president Roosevelt møttes i Quebec i dag, mandag, for å drøfte en rekke viktige politiske og militære spørsmål. De er fulgt av en rekke kjente militære og politiske rådgivere. Statsminister Mackensee King var tilstede som vort. Det er 4 hovedspørsmål konferansen skal drøftet, nemlig

1. Apparatet til besettelsen av Tyskland fra vest av amerikanske og engelske tropper. Senere skal dette samordnes med de russiske planer til besettelsen fra øst.

2. Spørsmilet om framtiden for Tyskland og dets vasalstater.

3. Gjenreisningen av de befriidde landene, og det som sammen med de allierte, skal skapes i framtiden.

4. Krigens mot Japan.

"Times" skriver: De to regjeringer har utarbeidet fullstendige og ferdige planer for våpenhvile-vilkår for Tyskland. Man akter ikke å samarbeide med folk som representerer enkelte grupper i Tyskland, som vil söke å få en fred med fordel for seg og sine interesser.

Grini-fanger druknede på vei til Tyskland.

Det tyske skipet "Vestphalen" er sunket ved svenskekysten med 280 passasjerer ombord, blant dem flere norske fanger som ble sent fra Grini, og som skulle til Tyskland. 4 nordmenn er reddet og bragt inn til Marsstrander. Om lag 200 mennesker druknet, derav flere Gestapo-folk, offiserer og fanger. Av hensyn til de pårørende vil man ikke gi opp navnene på de reddede, og heller ikke de som savnes foreløpig. Dette skal bli gjort så snart man får helt sikre opplysninger, og de pårørende skal da bli varslet direkte.

Det er stor sorg over at så mange gode nordmenn har mistet livet.

oo000

De øvrige nyheter mandag kveld:

I Belgia har den 2. britiske armé gått over Albert-kanalen og inn i Nederland sammen med nederlandske tropper. De møtte hard tysk motstand. Amerikanske styrker har befriid byen Luxemburg, og den luxemburgske regjeringen vil sammen med storhertuginnen, i nærmeste framtid vende tilbake. Hasselt og Zebrugge er inntatt, og Aachen er nå i frontlinjen. Alliert artilleri beskyter allerede tysk tilknytning. - 7 tyskere til er dømt til døden ved henringning i forbindelse med attentatet mot Hitler. Blant dem var tidligere borgermester i Leipzig, Gördeler, tidligere politipresident i Berlin, grev von Helldorf, kjent som jødeterrorist. Blant de 7 dødsdømte er også en kjent fagforeningsmann. - På Østfronten kjemper russerne seg fram gjennom Transsylvania og står bare 100 km fra den ungarske grense og 80 km fra den østligste punkt av Tsjekkoslovakia. Det er konstatert at russerne også har samlet store styrker i de siste dagene mot Øst-Preussen. - De Gaulle har omdannet sin regjering, som nå representerer alle folkelag i Frankrike. Nok en general er drept under kampene i vest, mens de franske friskarer har tatt en tilfange i Midt-Frankrike. - For 4. dag på rad har over 1000 fly bombardert mål i Midt- og Vest-Tyskland. Berlin ble bombet av Mosquito-fly. Tyskerne hadde satt inn et kraftig jagerforsvar i sør og vest, og de mistet 125 fly. - Den belgiske regjering, som er kommet til Bryssel, har innkalt parlamentet. Statsminister Pierlot vil gi en beretning for 4 års opphold i London.

oo000

Siden sist:

8/9: Sedan er befridd, Liege-står fortur. Allierte tropper er gått over Albert-kanalen. Over Meuse har de opprettet 5 bruholder, mens Moselle er forsett ved Metz. Besancon er inntatt av allierte tropper, mens tyskerne har gjenerobret Nancy. 1.000 bombofly besøkte Ludvigshafen og Mainz. - Den belgiske regjering er flyttet tilbake til Bryssel i dag. - I Italia er Monte di Madona inntatt. - Dodekaneserøyene med Rhodos er evakuert av tyskerne. - I Slovakia er 4/5 av landet befridd av friskarene. - Romania har erklært Tyskland krig. - Russerne har opprettet nye bruholder over Narev-elva. - De alliertes planer om en militærrogjøring i Tyskland ventes offentliggjort med det første. - Göring og Kitel har inspisert Vestvollen (Siegfried-linjen) som er bemannet med annen klassos tropper, politisoldater og Hitler-jugend. - Superfestninger har bombardert mål i Mansjuria.

9/9: Hovedkvarteret melder at allierte hærer nå opererer på en 300 km bred front foran Siegfriedlinjen, og at man de nærmeste dager ikke vil gi noen opplysninger som kan være til hjelp for tyskerne. Den historiske festning og byen Liege ble befridd i går, likeså Oostende, Nieuwport og Dixmuyden. Amerikanerne står 15 km fra Belfort, og 30 km fra Aachen. Ved Sedan er de rykket 30 km fram og står nå midt i Ardenner-skogen. Blant de siste fanger er general Seyfart, og dermed har tyskerne bortsatt fra dem Hitler har myrdet - mistet 92 generaler i år! - Rottssaken mot Leipzigs tidligere borgermester, generalens presidentkandidat, er begynt i Leipzig. - 1.000 fly har bombet skiftetomter i Karlsruhe og mål i Mainz. 1 million mann ble landsatt i Frankrike på 28 dager fra den 6. juni, det ble overført 183.000 kjeretoyer og 650.000 tonn utrustning. - Bulgaria har erklært Tyskland krig. - Russerne har godtatt de bulgarske anmodninger om våpenhvile. - De russiske styrker møter ingen motstand i Bulgaria, hvor de har avansert 65 km. Tyske tropper og skip i Bulgaria utleveres til russerne. - Over 100 steder er erovert i Siebenbürgen, bl.a. Hermannstadt. Russerne holder nå 700 km av Donau. - von Papen er utnevnt til ambassadør i Madrid.

10/9: Amerikanske tropper i Liege-avsnittet står nå bare 12 km fra Aachen. Syd for Liege er St. Hubert inntatt. Maginot-linjen er dermed faktisk omgått, og tyskerne gjør hardere motstand i et desperat forsøk på å forhindre katastrofen. Le Creusot og Beaune er inntatt, mens det raser gattekamper i Brügge. 31 generaler er hittil falt eller tatt til fange i vest. Sverige har stengt all godstrafikk til og fra Norge.
ooOoo

Den franske landsorganisasjon er allerede sterkere enn noensinne, uttaler sekretæren i Parisdistrikts faglige samorganisasjon. LO har hatt en vanskelig tid under okkupasjonen, idet kampen er fort både mot ytre og indre fiender. Det illegale metallarbeiderforbundet har fått byttet ledelse 7 ganger bare i 1941-42. Under okkupasjonen har 50.000 medlemmer av fagforeninger vært arrestert og tusener er henrettet. LO har også dannet kjernen i kampen mot tyskerne.

400.000 eksemplarer i oppslag har den franske underjordiske avis "Défense de France" hatt i år. Redaksjonspersonalet har stadig skiftet, over 500 er arrestert og 100 henrettet. Norske quislinger som er i Sverige, får ikke lenger pass for å reise tilbake til Norge.

Hvalfangsten. "Norsk Tidend" i London melder at 7 land, Norge, Storbritannia, Syd-Afrika, Australia, Canada, New Zealand og USA, er blitt enige om en regulering av hvalfangsten etter krigen, slik at bestanden blir beskyttet etter samme linjer som man var inne på før krigen. Svensk cellulose til England for 100 millioner kroner, er det ifølge "Stockholms-Tidningen" forhandlet om i disse dager. Sellulosen skal sendes via snart transporten blir klar etter krigen.
ooOoo

Fredag 15/9-44.

VÅRT LAND.

4. Årgang.

Felles front mot arbeidsinnsats for tyskerne!

Det gjøres stadig nye framstøt både fra NS- og tyskerhold for å innrullere hele folket i registrering og kartoteket for derved lettvisitt å kunne utskrive dem som ønskes innsatt i krigsviktig arbeid. I disse dager er det kommet en ny og meget bosnørrende henvendelse om registrering til en del livsviktige bedrifter og etater fra Reichskommissar. Disse bedriftene som det er nødvendig å holde i gang, skal utfylle et skjema med navn og diverse data over alle ansatte av årsklassen 1924, for at Reichskommissar eventuelt kan serge for at disse ikke blir utskrevet til arbeidsinnsats. Denne negative registrering tyder på at en utskrivning av årsklassen 1924 or på trappene. Det ser jo ved første øyekast fristende ut for dem som har fått henvendelsen å besvare den for derved å fri sine ansatte i denne årsklassen. Men for det første kan skjemaet bli brukt til å skaffe oversikt over hvor mange eldre menn eller kvinner som må skaffes for å erstatte disse unge, eller man bruker denne formen for om mulig å få brutt fronten mot registrering til arbeidsinnsats.

Men for det annet - og viktigste - er at det å hjelpe til med å skille ut bestemte grupper vil være en vesentlig lettelse for makthaverne i deres forsøk på registrering. Blir en del av en års klasse utskilt på denne måten blir selvsagt situasjonen vanskeligere for de øvrige. Forholdene nå tilsier derfor at krigs- og livsviktige bedrifter ikke lenger søker å skaffe generell fritakelse for sine folk, men tværtimot tar opp arbeidet med å søke å få frittatt hver enkelt som blir utskrevet. Dette at ingen på forhånd er sikret fritakelse gjør fronten bredere og sterke. Samtidig vil de mange ønsker og forestillinger som nødvendigvis vil komme inn fra de krigs- og livsviktige bedrifter skape et meget stort arbeide for registreringskontorene. Parolen er: Ingen spørsmål om registrering til nasjonal arbeidsinnsats besvares. Intet skjema utfilles.

Felles front mot registreringen!

Skipskatastrofen utenfor Marstrand i Sverige, da den tyske 8-10.000 tonnor "Westfalen" gikk til bunns med 200 mennesker ombord, hvorav 46 norske fanger, gir oss et sørgerlig bevis på tyskernes umenneskelige krigføring. Og i minuttene før skipet sank fikk både befal og mannskap vise sin udyktighet som sjøfolk i kritiske øyeblikk. - Det var 80 fanger ombord, 50 nordmenn og 30 tyskere som hadde forbrutt seg på en eller annen måte. Vi var stuet sammen som sill i en tonne i bunnen av båten, forteller en av de reddede, en norsk stortingsmann til "Göteborgs-Posten". Fangene ble kommandert opp, men her fikk de hjelpe seg sjøl så godt de kunne. Livbåter og flåter var for lengst overfylte, og i den voldsomme sjø hendte det ofte at småbitene ble sugd ned i dypt. Mange lå i vannet i 5-8 timer før de ble reddet, mens andre druknet. nesten mellom hendene på redningsmannskapene. 3 svenske jager, en losbåt og mange fiskerbåter deltok i redningsarbeidet, men enda gikk omlag 200 mennesker ned, herav 46 nordmenn. Det er et uhøggtig budskap i krigens 11. time.

En norsk båt, "Kong Alf" på 1070 t., sank utenfor Varberg i Sverige, men besetningen ble reddet. Politiet tok seg av de 15 nordmenn, mens 5 tyske vakter ble internert av de svenske militære myndigheter.

Lars Evensen, L.O.s sekretær, er blitt sjef for det norske flyktningkontoret i Sverige, etter oberstløytnant Holset.

NS-mannen, avdelingssjef i likvidasjonskontoret, Sigvard Caspar Knutsen, ble skutt i Oslo forrige uke.

Ingen boykott av Jeppe. Meldingen om boykott av "Jeppe" på Det nye teater tilbakelles, idet Karl Bergmann - som hadde sluttet kontrakt med Nationaltheatret - er blitt "syk" og har oppgitt sine gjestespill. Bergmann står ikke bedre ved å krysse fra NS-kontrakten og dekke seg bak sykdom. Men kulturfrontens krav om rene linjer er hevdet. Derfor, og av hensyn til Det nye teater og dets personale, er boykotten av "Jeppe på Bierget" hevet.
ooOoo

Siste: Det er bragt på det rene at følgende norske fanger er omkommet ved "Westfalen"s forlis: Hr.advokat David Vogt, 42 år, Mandal, ordfører 1940, S. Öydegår, 60 år, Kristiansand S., ordfører 1940, Brödrene Jens (25) og Hikon Sahl (35), Kristiansand S., malermester Th. Hultmann, 25 år, Kristiansand, Jernbaneeing. Per Cold Kristensen, Krs. s., tapetserer Lis, 45 år, Kristiansand, advokat Per Seberg, Drammen, idrettsløge i AIF Ingvar Hansen, Oslo, advokat Tore Ottersland, Arendal, Johan Marthinsen, Oslo, Cand. mag. Egil Sande Auderssen, teglverksmester Ansgar Sörlie, 49 år, Lille Tøyen, William Bergan, 32 år, Rjukan, Eugabretsen eller Christensen, Oslo, 23 år, matematiker Lunde, 33 år, Oslo, tobakkshandler i 40 års alderen fra Bergen, sekretær Eiki Garatham i Kirkedep., Oslo, Bonde, Oslo, Petter Moen (Storebrand) Oslo, Erling Moi, 26 år, Kvinesdal, eksp., Gunnar Gulbrandsen, Aftenposten, Thaulow, Trondheim, 42 år, brödrene Reidar (30) Ragnar 35, Kåre (20) Rustad fra Kongsvinger, Østliie fra Oslo, buss-sjaför Henry Wahlen, Oslo, foreningsformann, - sangpedagog Einer Siebke, 51 år, Oslo, Jørgensen fra Sarpsborg, bankassistent Nilsen, 30 år, Oslo, girdbruker Molteberg fra Skjeberg, skipsredere Biøvig, Farsund. - De nordmenn som er reddet, er en journalist som har sittet i 9 måneder på Grini, en jernbanemann og en stortingsmann. Den fjerde som ble reddet, lektor Sande Andersen, er senere avgått ved döden som følge av kvestelser.

Nyhetsene: 1. am. arme er rykket inn på tysk jord fra Luxembourg. Målet er Siegfriedlinjens kjerne ved Trier. Det britiske bruhodet ved Albertkanalen er utvidet, 12.000 fanger er tatt, og framgangen fortsetter på nederlandsk område. Tyskerne i Le Havre har gitt seg over. 2000 bombere og 1000 jagerfly angrep oljemål i Tyskland, og skjöt ned 175 tyske maskiner. Dette er det største luftslag hittil over Tyskland. - Russerne har omgått Lomza og rykker fram til det avgjørende slag mot Øst-Preussen. - Darmstadt ble bombet: 246,000 brand- og 200 to-tonns sprengbomber. - Kretas kommandant har evakuert uten å vente på ordre. - 2 tyske generaler ble tatt tilfange i Bulgaria i går. - 4 tyske minesveipere ble satt i bærd i Kristiansand i går av britiske fly. - De allierte har innkalt 55 land til en konf. om den sivile luftfart etter krigen. (12-9)

13/9: Allierte tropper har gått over den tyske grense på et nytt sted, og står langs grensa på en strekning av 100 km. Det nye stedet er S for Aachen. Malmedy og Spa er inntatt, Brügge likeså. - Flere tyskere venter på å bli hengt i forbindelse med attentatet, deriblant dr. Schacht og hans svigersønn. Den første tyske byen erobret. 14/9: 1. amerikanske arme har erobret den første tyske byen, Rötgen, 8 km. innenfor grensa, og hermed er innledningen gjort til det store, avgjørende slag på vei mot freden. General Eisenhower har sendt et budskap til alle utenlandske arbeidere i Tyskland om å söke dekning. Det allierte artilleri og flyvåpen hamrer nå løs på Siegfriedlinjen. I nord er britiske tropper gått over den hollandske grense nær Maastricht. De 3 amerikanske armeer har i vest tatt 320,000 fanger. La Rochelle er befridd av de franske innenlandsstyrker. Allierte flystyrker foretok i går omfattende flytokter mot oljemål i Tyskland helt fram til Polen. Berlin ble bombet i natt av Mosquito-fly for 4. natt på rad. I syd lokal framgang för Rimini. - På østfronten har russerne erobret Lomza, 30 km fra den øst-preussiske grense. Ved Varsjava har russerne innledet angrepet mot Praga, den østligste forstad til Varsjava. I syd er Krosno mellom Tsjekkoslovakia og Polen erobret. Mot Ungarn angriper russerne fra 2 kanter. Titos hovedkvarter meller om friskarene har fått føling med den røde hær i Jugoslavia syd for Turnu Severin. - Våpenstillstandsbedingelsene mellom Romania og de allierte som ble undertegnet i Moskva tirsdag går bl.a. ut på at Romania skal stille 12 divisjoner i kampen mot fienden, under russisk overkommando. Grensa mot Sovjet samveldet av 1940 skal gjenopprettes. Romania skal ved varekjøp betale en erstatning på 300 millioner am.dollars til Sovjet. Den rumenske siviladministrasjon må gjenopprettes. Betingelsene betegnes som meget humane, og tyder ikke på russisk hevngjerrighet. - Fra Stockholm meldes at tyskerne umulig kan klare å evakuere Finnland innen fristen, 15. september. De trekker seg tilbake i nord under kamp, idet de søker å komme til bedre forsvarsstillinger i Nord-Norge. Verige gjør seg klar til å ta imot 100,000 finske flyktninger.

" " " Blant de arbeidsledere som ikke forstår tidens krav er overing Damhaug og formann Hansen ved Stilstøperiet på Strømmen. Begge er villige redskaper i slave-drivernes hender. De bør snarest forandre sin forredderske oppførsel.

Vart land.

Norges-nytt.

- Nazibispon Lars Freyland har flyttet inn i Gudbrand Lundes tidligere leilighet som var blitt rokvert for "biskopen". Han går nå rundt og forteller at han ikke vissto at leiligheten var rokvert for ham. Han hevder også at han ingenting har hatt med pastor Egil Brokkes arrestasjon å gjøre, skjent det er notorisk at han har truet andre med at hvis de ikke viste ettergivnenhet ville det gå dem som det gikk pastor Brekke. Et siste spenn i Freylands rokunst er hans uttalelser om at man kan takke ham for at papirkvoten til de kristelige blad ikke er sterke redusert enn den er.

- En del av Sørlandets skolestyrere har fått brev fra sine respektive kommuners arbeidsformidling med pålegg om å gi oppgave til formidlingen over de elever som siste år gikk ut av skolene, deres nævraende eventuelle beskjæftigelsescsv. Det er klart at dette er et ledd i arbeidsmobiliseringen, som ingen skolestyrer må modvirke til.

- Tallet på forviste prester i Lillehammer er nå 38. I siste uke er prestene Hartvig C. Gjosdahl, Holla i Telemark, J.R.I. Kvistad i Stavanger og Thorleif Andsnes i Lunner, kommet til byen. Hittil har prestene undlatt å melde seg om søndagene, til tross for daglig malediplikt. Dette er nå innstjorpet, slik at de forviste prester nå også må melde seg på son- og helligdager. De forviste biskoper Skagostad, Maroni og hille, må melde seg personlig hos politiet. Før ble det godtatt at de slo på træden.

- Aksjonen mot Det norske misjonsrådskap går videre. Samtlige hovedstyremedlemmer har fått innkalling til arbeidsinnsats. Etter pålegget skal de delta i arbeidet for å sikre Stavangers brenselsforsyning, og det er meningen at de skal sendes på valhogst.

- Ludvig Hope slapp ut fra Grini 3c/3. Som kjent ble Hope arrestert sammen med professor Hallesby ifjor sommer.

Grunnen til den forviste potetsituasjon er at tyskerne stjeler alt som kommer til byen. Som eksempel kan nevnes at av 41 billas som var på vei til Oslo forleden tok tyskerne 36, en annen dag tok de hele 17 lass på Mosseveien, eller alt som kom den dagen!

Tyskerne er meget nervøse for det de har igjen av bensin her i landet. - En morgen stanset en avisbil utenfor en bensinstasjon på Skøyen og lempet av en svipakke til en forretning som ligger ved stasjonen. Den tyske vaktposten trodde øyensynlig at han var en sabotør på ferde, og løsnet skudd mot sjäffören som ble såret. - På Bygdøy brente det for en ukes tid siden opp 2400 liter bensin som var lagret på Bygdøy gamle skole.

Som kjent skulle jernbanefolkene få ganske store tobakkskvoter og brenneviskvoter som påskjennelse for det utmerkede arbeidet de har utført på utsatt og krevende post ifølge tyskerne. Jernbanefolkene har betaket seg for påskjennelsen.

Nazi-avisene har i det siste inneholdt opp til 6-8 frontkjempersdødsfall pr. dag. Samtlige er falt 25 eller 26 juni. De tilhørte en styrke på flere hundre mann som ble overrasket av russerne og på få undtagelser nærmest ned. De tilhørte skijegerbataljonen i Finnland.

I en artikkel i et tysk blad stod det forleden om det tyske styres mange velsignelser for Norge. Takket være tyskerne var Norge blitt et eksportland for radiocapparater, mens det tidligere innførte radioer i stort antall!

I Drammen er en 70 årig dame arrestert for å ha samlet inn penger til prestene.

I Skien er 3 personer arrestert for å ha gitt kjeks til russiske fanger. I Halden skjedde en noe usedvanlig flukt for ikke lange siden. En mann som tyskerne hadde arrestert, ble lagt inn på sjukehus. Tyskerne forlangte sjukehusets garanti for at han ikke skulle flykte, men sjukehuset fant ikke å kunne garantere dette. Tyskerne tok da klærne fra mannen, som rønte uten klær.

ooOoo

Dagstid 12/9-44.

enås Lie som ofte biler sent hjem til Asker etter å ha drukket sammen med Einar Schibby og andre som seker-trost i finska var i slutten av august utsatt for et attentat. Bilen ble beskutt like ved Hvalstad, men Judas ble ikke rammet.

Tyskerne har i disse dager rekvisert 165,000 hektoliter knott til transportformål i forbindelse med evakueringen av Finnland. Knotten skal leveres hurtigst mulig, og dette vanskeliggjør selskliggjøring den sivile transportsituasjon ytterligere.

Angiveren og hirdmannen Sven Eik Rolf er gått til filmen. Leif Sinding har utsett ham til den manlige hovedrollen i "Josofa" som finnerpilles på Jar. Den kvinnelige hovedrolle er besatt av Urda Johanson, datter av nazisten kapellmester Willy Johanson.

Generalkonsul Dietrich Hildisch var som kjent for en tid siden under rettsforfølging for et skattesnyteri på hundretusener. Quisling har i samråd med tyskerne bestemt at han skal slippe med å betale en større sum til Frontkjemparkontoret.

ooo

Som kjent er kommunale stillinger (og avansement) boykottet, undtatt for sjukehuspersonale og brandvesen. Det innskjerpes imidlertid at ingen må bruke innenriksdepartementets skjema, der det spørres om politisk farge.

ooo

Fra siste nr. av "Kronikkene" har vi saksset følgende:
"Når det siste skudd er løsnet

"... til man glede seg over den gjenvurne frihet, over den ettertraktede fred men man vil være tatt, tatt etter en krig som snart fyller 5 år og som har vart så langt som en hel generasjon." Slik slutter den svenske journalisten Victor Vinde en artikkel han kaller "Den lange krigen". Vinde er etter vår mening ikke på noe vesentlig. Når den annen verdenskrig omgang er forbi, vil frontsoldatene, flygerne, sjøfolkene, etc. være utkjørt og ha nervene på hoykant. De vil kanskje ha vanskelig for å inngrette seg på fred. Det er så lenge siden sist. Mange av den første verdenskrigs veteraner mistet sitt holdepunkt i tilværelsen. Krigen drepte livsnerven og pågangsmotet i dem. Vi husker typene fra mellomkrigstidens litteratur, kanskje særlig fra bekene til Remarque og Hemingway. Forholdene vil sansynligvis ligge gunstigere an denne gangen fordi soldatene dro ut i kampen uten illusjoner om krigen - fordi de hittil i alfall har undgått langvarige skyttergravskamper og fordi de forskjellige landene vil sette alt inn på - og forhåpentligvis lykkes i - å skaffe de demobiliserte soldater tilfredsstillende arbeid innen rimelig tid. Men man må rekne med lignende tendenser som etter forrige krig.

Denne krigen har imidlertid lagt sin tunge hånd ikke bare på frontsoldatene, men også på befolkningene i de krigførende og okkuperte landene, som er tatt og utkjøst og som har brutt storparten av sine kroter på den alt overskyggende oppgave: å vinne krigen. Vi husker situasjonen etter tidligere kriger. Inteligansen og klarsynet har krigen ikke kunnet knekke. Mange skjente hva som måtte gjøres for å skape bedre og frødeligere tilstander. Men det skortet ofte på krefter til å realisere de ventende oppgaver. Folkene orket ikke alltid å leve opp til sine idealer, men sank tilbake i de gamle, ikke sjeldent utidsmessige, førkrigsformer.

Vi må ikke nøye oss med å konstatere at vi er trette, men må泊visst arbeide oss gjennom trettheten og fram til pågangsmotet igjen. En mangel på kraft og overskudd vil være av de største hindringer for et frikjønnsfritt samarbeid etter krigen - mellom menneskene og mellom nasjonene. Tretthet skaper lett irritasjon, utålmodighet og intoleranse. Det tilstøttsfulle samarbeide - som er en absolutt nødvendighet i etterkrigstider - blir også vanskelig gjort ved at nasjonene har forskjellige vilkår under selve krigen. Noen har vært nøytrale, andre krigførende, noen har ytet sterre tilskudd til seieren over andre. Slikt eventuelt konfliktstoff må på alle mulige måter ryddes av veien. Det er klart at det i fremtiden vil være uenighet i verden. Og bra er det. Men historie og en oppfordring til oss alle om å holde hodet klart og la fornuften og ikke la følelsene løpe av med oss. Vi trenger folk med varme, gode hjarter, men mod kalde, klare hjerner. Våre handlinger må føre til at vi er diktator og tyrant i borgen fra den tiden.

Finnor i kamp med tyskene.

15/9: Amerikanerne kjemper på 3 kanter rundt Aachen, et sted bare 8 km fra byen. På flere steder er amerikanerne trengt inn i Siegfriedlinjen. En korrespondent melder at Nancy er befriid. I Belgia er området mellom Albertkanalen og Meuse helt rømt. Maestricht er erobret. Det er opprettet alliert militærstyre i de distrikter de har erobret i Tyskland, alle nazilover og naziorganisasjoner er opphevd. Militærstyret har dog sagt fra at de ikke kommer som befriere, men som erobrere. - I Øst: Etter at hele den østlige forstad til Versjava nå er på russiske hender, har russene kastet ned forsyninger til de polske tropper inne i byen, med oppfordring til å fortsette kampanjen. I Transsylvania har russene rykket videre fram, og inntatt Torad, 25 km fra Kluj. I Serbia har Titos styrker inntatt byen Piro, og utenfor Dalmatia on øye hvorved de behorsker innseilingen til Split. I Italia har 8. armé satt over olje Marano og står 5 km fra Rimini. 1200 fanger er tatt i dette sverd.

I Finskebukta er det kommet til kamper mellom finner og tyskere på sya Kotka som tyskerne forlangte å få tilgang til. Den finske kommandant svarte med å angripe tyskernes landgangsflåte, hvorved 9 tyske skip ble sett i brann eller skadet på annen måte. Tyskernes landstigning ble holdt mislykt. - Etter det voldsomme fly- og flåtoangrep mot Filipinene i de sist dagene har amerikanerne nå forsett landstigning på 2 øyer i Stillhavet, nemlig på en øygruppe i Molukken og på en øy i Paludasygruppen.

Eden er kommet til Quebec, foranlediget av visse opplysninger de allierte var kommet i besittelse av og som man ikke kunne betro til telegraf og telefon. Avslutningen av krigen i Europa går nå så raskt at økonomiske og politiske spørsmål er trengt holdt i forgrunnen.

Tyskerne beskylder de allierte for å ha bombet konsentrationsleiren Buchenwald hvor en masse antinazistiske fanger ble drept, bl.a. Ernst Hellmann og en framstående sosialdemokratisk riksdomsmenn. Det engelske luftfartsministerium benekter bestemt at noen allierte fly har kastet bomber i eller nær leiren.

Stor-offensiv i øst og vest.
Generalstreik i danske byer.

16/9: De allierte har åpnet en alminnelig offensiv på hele den 400 km lange front fra Holland til Schweitz. Amerikanske tropper er brutt igjenom Siegfriedlinjens hovedforsvarsverker 10 km øst for Aachen, på veien til Köln. Aachen, som er omringet, foregår det gatekamper. Fra Nancy er amerikanerne rykket frem 25 km etter å ha tatt 3.000 fanger. Kanadierne er gått over Leopold-kanalen.

Kiel, Lübeck og Berlin har vært utsatt for kraftige bombeangrep. Det melden fortsatt om trefninger mellom finner og tyskere i Nord-Finnland, hvor tyskerne sier de vil forsvara seg mot alle angrep. Den finske garnison på Ålandøyene har fått forsterkninger, og svenskene har minelagt farvannet mellom Sverige og Ålandøyene.

Russiske og polske tropper stiller nå opp til et generalangrep på Varssjøen etter at det er oppnådd forbundet mellom troppene i Praha og hovedstaden. Også i Latvia har russene gått til angrep. - Italia: 8. armé har nådd flyplassen utenfor Rimini og står nå tett ved byen.

Greske tropper har befridd flere byer på Peloponnes. I Danmark er det ivoksatt generalstreik fra 1 dag kl. 12 i de fleste større byer, og streiken brer seg. Streiken er en protest mot deportasjoner fra danske konsentrationsleirer.

Full onighet i Quebec.

17/9: Luftbårne tropper ble i dag sloppet ned over Holland i Tilburg og Eindhoven, etter at mellom 750 og 1000 bombefly hadde utført sin del av oppgaven. - I Finland trekker tyskerne seg tilbake og brekker byer etter seg. På østfronten sender russene tropper og materiell i en mengde som historien ikke har sett maken til. - I England er blokningen opphevd. - Konferansen i Quebec er slutt. Det ble oppnådd full onighet i alle spørsmål.

-o-

enkelte lørdag kveld:

Folkestreiken i Danmark, som var total, ble avblist i dag kl. 12, etter å ha vart i 48 timer. Det kom ikke til noen episoder eller sammenstøt.

Invasjonen i Nederland fra luften går bra, meldte det allierte hovedkvarter kl. 12 i middags, ett døgn etter at operasjonene begynte. Tyskerne ble fullstendig overrumplet med det samme, men satte seg så fortvilet til motverge. Flere mindre byer er allerede erobret, og de første tyske fanger bragg inn. De allierte står 11 km. inne i Nederland, og 10 km fra Eindhoven. Det allierte flyvåpen gjorde i går omfattende flyutfall, i alt 3.000, og kastet over 4.000 tonn bomber over de tyske stillingene.

Også den britiske 2.arme er gått over grensa til Holland.

De allierte fly møtte liten tysk motstand i luften. 9 tyske fly ble skutt ned. Tapss prosenten for de alliertes flyvåpen er meget liten, så liten at man ikke lenger kan regne med die Luftwaffe som et effektivt kampmiddel.

40 km fra Köln. 1. amerikanske arme går fram mot Aachen sydvest for byen, og øst for byen har de allierte slitt en åpning i Siegfriedlinja. Her står de allierte 40 km fra Köln og Rhinen. Dessuten har amerikanerne gått over den tyske grensa på 5 steder nord for Trier. Amerikanernes 3. arme som har slitt seg gjennom Luxembourg har også nådd den tyske grensa. Mellom Metz og Nancy, der tyskerne har satt i gang voldsomme motangrep, er tyskerne slitt tilbake med svært tap. Sørøst for Nancy er Lunéville erobret. 7. amerikanske arme fortsetter sine bevegelser mot Belfort-Åpningen. Ved Kanalkysten har kanadierne nådd Boulogne.

De allierte besettelsesmyndigheter har rettet et radiobudska til befolkningen i Vest-Tyskland, der det heter at de allierte militære myndigheter har den utøvende, lovgivende og dømmende makt. Så snart et sted blir erobret blir nazipartimedlemmer og SS-folk fjernet fra sine stillinger.

Uroen i Tyskland. "Daily Mail"s korrespondent i Stockholm har intervjuet noen finske offiserer som nettopp er kommet tilbake fra et opphold i Berlin om stillingen i Tyskland. De hevder at begivenheten 20 juli har en meget dype rot i folket, og særlig innen hæren. Til tross for at Himmler har foretatt en rekke arrestasjoner av "upilitelige" elementer, føler naziregimet at de står på vaklende føtter. En rekke generaler både i øst og vest er fjernet, enten henrettet eller tvunget til å begå selvmord. Av kjente folk er sildedes von Mannstein forsvunnet, og von Kluge tror man er tvunget til å begå selvmord. Flere kjente sosialdemokrater i Tyskland er arrestert og likvidert. De finske offiserer tror ikke den militære situasjonen i Tyskland vil holde i over 8 uker til.

Også mødre med barn må nå melde seg til arbeidsinnsats for den tyske krigføring.

I Frankrike har man foretatt mange arrestasjoner av folk som har samarbeidet med fienden. Hjemmefronten krever at enda fler blir tatt, og at Pétain skal anklages for landsforrederi. Man krever en kraftig opprensning over hele linja, også blant det höyere presteskap.

I Italia fortsetter 8. arme framrykningen mot Rimini. De har utvidet bru-hodet over elva Marano til 12 km.s bredde. Tyskerne har fått forsterkninger av fallskjermtropper og SS.

Titos hovedkvarter melder at deres tropper har tatt Valjevo 70 km sydvest for Beograd. En annen kampgruppe står 40 km fra Valjevo etter et slag som varte i flere dager og hvor de tilføyde tyskerne et tap på over 1000 falne.

Budapest er bombet, likeså tyske styrker som forsøker å evakuere öylene i Egeerhavet. En biltransport på Kreta ble angrepet av fly, og 5 skip utenfor Melos ble senket mens et sjette ble skadd.

I Latvia har russerne slitt tilbake et tysk motangrep, og selv gått til en voldson offensiv og slitt et stort hull i det tyske forsvar.

Mot Warszawa har russerne rettet et frontalangrep fra Praga. Russerne sender daglig forsyninger av mat og ammunisjon til de polske innenlands-styrker som fortsetter kampen i byen.

Tyske soldater i Sør-Finnland blir internert av finnene,

Churchill er reist fra Quebec. Eden kom i ettermiddag til London fra Quebec.

oo0oo

Fordvorksted i Normandie monterer biler på løpende bånd.

Fra Normandie skriver en korrespondent bl.a.: Når man i dag flyr over den nord-franske kyst som slaget har rast over, er det i første rekke krigens spor og detaljene i det gigantiske og kompliserte apparat underlag offensiven, som stikker en i synene. Store konvoyer ployer stadig Kanalen mot de gamle bruhodene, hvor lossingen foregår over den sørerskutte Atlanterhavsvolls festningsverker. Veiene ser fra luften ut som de var snorrette og fine, men på nærmere hold ser man snart at krigen lå på lur ved hver 25. meter. Store hull i asfalten er fylt igjen, og vitner om de tyske minefeltet. Hva som er skjedd med dem som uforskyldt er kastet bort i dem, er krigens egen historie. For armene gjaldt det å gjøre veiene trafikkable igjen snarest mulig, for de endeløse tog av militære trafikkmidler på vei til Paris og fronten, fra små "jeeps" til kjempe-store lastebiler som har opptil 16 hjul for å kunne bære tunge kanoner.

Man ser sjeldent eller aldri bensinvogner. I stedet har man lagt nærlæringen langs kjørebanen med pumpestasjonene etter et visst antall kilometer for å holde trykket opp. Stadig ser man vrakene av tyske biler og stridsvogner, slengt til side i dikene, ofte i lange rader, og vitner om de alliertes luftoffensiv. - En nesten uskadd bondegård doffete griser promenerer i innhegningen sin, gronsor til en kjempesløping hvor amerikanske lastebiler og andre kjøretøyer monteres på oppende bånd. Det er Vest-Europas største vilverksted, riggt opp under taket, hvor hundretalls biler daglig blir montert. Bilene kommer spesielt i svære kasser, og etter bare noen timer ford over bandet, ruller de ut fra verkstedet ferdig til fronttjeneste.

Larmen og hammerslagene fra anlegget, som nærmest minner om Ford verkene i Detroit, står i en krass motsetning til stillheten over opptakten bare noen kilometer herfra. Her står lange rader hvite kors, ofte pyntet med ville blomster. Her er ingen rangsforskjell, general Mac Nair ligger side om side med monige soldater. Stillheten på feltet er på det nærmeste ubrukt, bare i et hjørne arbeider noen tyske krigsfanger under oppsikt av amerikanske negersoldater.

Den mest påfallende kontrasten slår en på grensen mellom det førstebruk-hodet og de soner som kampene etter gjennombruddet har gått raskt forbi. På Cherbourg-halvøya og i Normandie er få - om det er noen - typer undgått edeleggelse. Av mange engang blomstrende steder, hvis navn for noen uker siden var på alles lepper, er bare navnet og minnet igjen. Men om en by er forholdsvis uskadd, kan man holde ti mot en på at kirketårnet er sonderskutt. Derfra dominerte nemlig tysk artilleri veiene, og dorfra måtte de sluttelig drives bort. Landsbygdene virker mere "hele" ved første blikk, men ofte støter man på trakter hvor kampene har rast fram og tilbake i flere dager.

Intet av det man hittil har sett går opp mot edeleggelsene i St. Lo hvor general Bradley hadde sitt gjennombrudd. 4 ganger tok amerikanerne byen, 3 ganger ble de drovet tilbake, og innen de avanserte fjerde gangen måtte byen bombarderes av tusenvis flygende festninger. Skulle man stille seg skeptisk til den moderne bombekrigs effektivitet, blir man snart klar over sin villfarelse når man får se St. Lo, som på noen timer ble forvandlet til en eneste stor ruinhaug. I dag er byen en spekelseshaug hvor tu-sen innbyggere, som tross advarslene ikke forlot byen i rett tid, ligger begravd under ruinene. Ytterligere tusen lever i de husene som enda står igjen i utkantene. Og en del vandrer rundt og leter etter brukbare eiendeler, men ellers er byen dødere enn en kirkegård. Katedralen som man tydelig forsøkte å spare, er den bygningen som er gjenkjennelig, men også den har mange gapende hull hvorfra alterets kristuskors avtønner seg mot himlen.

Noen kilometer lengre sør er man igjen i et fredelig Frankrike, - man blir overrasket over Villedieu, som er helt "normal". Det er en typisk fransk landsby hvis gater torgdagen til ære er overfylt av kjerrer og en masse smågriser, fete og spill levende, som om hverken krig eller slaktbenk eksisterer. Sorgløse mennesker, lekende barn og kjøpslående bønder preger bybilledet. Her som i Rennes og andre steder utenfor bru-hodet gikk krigen forbi på noen minutter, i høyden noen timer, og i vers-

te fall ble dat bare et fatale ramponerte hus. Når man utenfor Rennes ser franske barn løke på en ramponert tysk stridsvogn understreker dette nærmest at krigen på grunn av sin hurtighet, har etterlatt få spor, og her har man etter et likesom tilfeldig - om enn ubohagelig - avbrudd, igjen opptatt sitt normale virke i de allierte pansertroppers kjølvann.

= = =

I Danmark har Gestapo i den siste tid foretatt razziaer og massearrestasjoner for å komme den underjordiske bevegelsen til livs. Det sies at så godt som samtlige more kjente personer ikke lenger vågor å være hjemme om nettene. Særlig har Gestapo vært på jakt etter offiserer og ledere av militærliknende organisasjoner, som dog på forhånd var blitt advart og oppfordret til å skifte bopel så ofte som mulig. Sist torsdag natt foretok Gestapo sin største razzia bland dansker siden aksjonen mot Jøden. Mange er også tatt som gissler.

= = =

- Hvilken kunst blir foretrukket i Tyskland?, spør "Fritt Folk".
- I avisene er det i hvert fall Gøbbels halsbrekkende jonglering som slår rekordene.

= = =

Gøbbels kan fortelle at generalfeltmarskalk Keitel har fått kvoten sin for august måned, og han vil få den også for september og oktober.

- Nog lenger perspektiv er vel heller ikke nødvendig.

= = =

I august het det at tyskerne holdt Paris, i dag at de holder Aachen. Neste måned forteller de vel at de framleis holder Berlin.

= = =

quisling bobuder at landet kaller i form av et bedriftsvern for en lønn av kr. 4920.00 pr. år + fri innkvartering + forpleining + reguleringsstillegg + familjetillegg.

- Selv blant Hirden har man betekket seg for gasjen.

= = =

Om Nationaltheatrets siste premiere skriver Finn Halvorsen i "Aftenposten": "Og det skal i sannhetens navn være sagt at en slik "Sigurd Jorsalfar" som den teatret byr oss i dag vilde vært utenkelig for bare noen få år siden."

- Ja - og en slik Finn Halvorsen som den "Aftenposten" byr oss i dag vilde vært like utenkelig.

= = =

Advarsol:
Det advarer mot å stille seg i kinokøer. Det meldes nemlig at statspolitiet vil begynne å undersøke legitimasjonskortene i disse køer for på denne måten å få tak i de unge guttene i mobiliseringsalderen. Personer utenfor denne alder kan selvsagt heller ikke føle seg sikre. Det er Astrup som står bak aksjonen.
"Jeppe" på Det nye teater er ikke blokert.

Fra roklubben. Blant de mange NS-folk som har grøpet Åreno fatt er også byrettsdommer Solveig Stang. Hun har overfør departementet gitt uttrykk for at hun helst vil bli fritatt for sin dommorgjerning så snart som mulig.

= = =

I en artikkel om Norges økonomi etter krigen, skriver "Kronikken" i sitt siste nr. bl.a. :

Konklusjonen blir at vi skulle ha gode muligheter for å løse de problemer som okkupasjonen har ført med seg uten katastrofale følger for den norske kronen. Men det vil bli nødvendig å gå stort til verks. Vi vil bli bundet til fortsatte restriksjoner. Vil vi forkorte overgangstiden må vi bruke radikale midler med en gang. Det blir nødvendig å ta en operasjon. En slik operasjon kunne f.eks. skje ved tvangslån og et system med en større overgangsskatt på formue.

V i s f o r s i k t i g h e t !

V æ r p å v a k t m o t p r o v o k a t o r o r !

Fredag 22/9-44.

V Å R T L A N D

4. avgang.

Hjelp i den siste vanskelige tiden!

Vi står midt opp i den siste, avgjørende kampanen for frigjøringen av landet vårt. Mange nordmenn har lidt av mangel på mat under okkupasjonen. På den annen side er det dem som under hele denne tiden ikke har følt noe savn. Det gjelder først og fremst bøndene.

I den siste vanskelige tiden kreves det mer enn noen gang for at vi står sammen. For det første gjelder det å undra tyskerne og quislingene våre produkter. For det annet må vi vite all den hjelpe vi evner til ungdommen som har forlatt sine hjem for å undgå mobiliseringen, og til alle andre som er førfølgt av NS og Gestapo. Gi dem mat og husly! Rimelige priser for den maten som selges ellers til gode nordmenn. Vi plikter å hjelpe til alle sammen. Husk: Våre gjerninger skal vitnes for oss!

Krigsforbrytere og quislinger

vil ikke finne noe fristed i Sverige når regnskapets dag kommer. I en tanke nylig sa sosialminister Möller at folk som ved sine handlinger har utfordret verdens samvittighet eller som har opptrådt som forredere mot sitt eget land vil bli utsatt, og de som klarer å ta seg gjennom sperringene vil bli sendt til bekte.

"Vi skal hente dem om de så var ved verdens ende, vi skal finne dem hvor de enn holder til. Om ett eller annet land avslår å utlevere dem skal vi hente dem med makt. Dette ble vedtatt under Moskvakonferansen sammen med England og Amerika og vi kan like så godt offentliggjøre det. Historien fra Doorn skal ikke sjuntas", skriver det russiske regjeringsorgan Izvestija.

Afhøstene:

19/9: I et av de mest oppsiktsvakkende framstøtet under denne krigen støtte britiske panserstyrker i dag i løpet av 5 timer fram over 50 km fra Eindhoven som er erobret, til utkantene av Nijmegen ved Waal-elva der denne løper ut i Rhinen. Betydelige tyske styrker er derved avskåret fra Tyskland. Den hurtige framrykking ble muliggjort ved hjelp av luftbårne tropper som befersker veiene og bruene. Nye styrker er landet ved Arnhem. 1. amerikanske arme er gått over tysk grensa på et nytt sted, 40 km fra Münster-Gladbach. Tyskerne har sett troppene sine i Nederland rett til å plyndre under tilbaketoget, hvilket har foranlediget de allierte til å oppfordre befolkningen til å forsvara seg med våpenmakt. Det er brutt ut jernbanestreik i Nederland, og den skal være 100% effektiv. Øst for Nancy raser et stort tankslag, og lengre øst fortsetter amerikanerne sin innmarsj i Belfort-gapet.

I selve Tyskland står nå amerikanerne på en 130 kms strekning fra Aachen til Trier. Byene Simpelfeld og Buschbach er erobret. Terrøren i Tyskland øker fra dag til dag. Himmler har arrestert alle tidligere medlemmer av den tyske riksdag og den preussiske landdag før 1930. Av særlig framtredende politikere som er arrestert kan nevnes friherre von Reinbach, baron von Neurath og sjefen for Hitlers kanselli, Otto Meissner. Den katolske biskop i Münster og hele familjen Krupp har husarrest.

Gjørtfronten: I 2 særlige dagsbefalinger meddelte Stalin i dag at russerne hadde begynt en ny offensiv i Randstatens og bratt igjennom de tyske forsvarslinjer over en 130 km bred front og befridde 2000 landsbyer og byer. Øst for Riga har russerne tatt det viktige knutepunktet Walka, som befersker alle jernbaner og veier nordover. I Varsjava fortsetter de voldsomme kampene. I Transsylvanien har russiske og rumenske erobret et viktig knutepunkt 50 km fra Ungarn.

Bombetaket: Det var i dag rettet mot jernbanemål og industrimål ved Hamm, Coblenz og Wiesbaden. 10 fly savnes. Under angrepet på Bremenhafen slapp allierte fly ned over 420,000 tunge brannbomber. Fredag angrep Lancasterfly "Tirpitz" med opp til 6 tons bomber. I dag angrep Beaufighters tyske skip i en norsk fjord og satte et stort transportskip i brann og senket et mindre. Det redde flyvåpen angrep i natt mål i Budapest. Den største styrke amerikanske Liberators som noen gang har flyktet mellom England og Russland har i disse dager kastet ned våpen og matværer i store mengder til polakkene i Varsjava. - Finland: Sterke finske avdelinger er på vei nordover mot de tyske tropper. 2 tyske bataljoner er avspist i Kuusamo. - Danmark: Beleiringstilstand er erklært over hele Danmark og politiet er opplest. Tyskerne slo flyalarm og besatte alle politistasjoner og departementsbygninger i København. Et forsøk på å kidnappe kongen ble slått tilbake av 150 politimenn. - Generalstreiken fortsetter.

torsdag 26/9-44.

4 IRÅEN

Nyhetene onsdag: Allierte tropper står i utkanten av Nijmegen og har forenet seg med de flybarene styrker 6 km fra den tyske grensen. I løpet av 2 dager har de rykket fram 70 km. Nye avdelinger er lønnsatt fra lufta. 4/5 av byen er lagt i ruiner. Bresjen i Siegfriedlinjen er utvidet, og Duren ligger under artilleriild. Fra Metz rykker amerikanerne sydover og står 60 km. fra Strasbourg. Befolkningen i de vesttyske byer nekter for styrsteparten å evakuere. Det bekreftes at Rundstedt igjen har overtatt kommandoen i vest. De russiske fredsvilkår til Finland går bl.a. ut på at grensene fra 1940 skal gjenosettes. Tyske styrker skal svævernes og interneres. Petsoamorådet avstøts til Sovjet. Forkalla leies for 50 år. Allierte fanger frigis, politiske fanger likest. Finnland skal betale 300 millioner dollars i erstatning. Alle nazi-organisasjoner oploses. - Russernes framgang i Latvia og Estland fortsetter. Hvertimot 500 steder er befridd. Russene står 14 km. fra Riga. Et en 100 km bred front er de tyske stillinger gjenombrutt i 40 cm dybde. I Hellas har store gjennomslag til angrep og befridd mange byer. - Streiken i Danmark fortsetter. 350 norske studenter i Alsace er sendt østover til ukjente bestemmellesssted.

Nyhetene torsdag kveld:

Britiske tropper er gått over Rhinen ved Nijmegen og fått følging med de flybarene tropper 15 km nord for Arnhem. Aksjonen foregikk med en slik kraft at tyskerne ikke fikk sprengningsbrus, som ble erobret intakt. Det kjemmes forvrig både i og omkring Nijmegen, der tyskerne slåss fortvilet mot den allierte overlegenhet. I Syd-Nederland er de allierte gått over den tyske grens. på et nytt sted. På Moselle-fronten har tyskerne gjort et kraftig motangrep som ble slott tilbake. Tyskerne tapte her 53 tanks. Jernbanemål og veier ved Trier er kraftig bombet. Ved Melfort utvider amerikanernes stadig fronten.

Tyskerne har nå opprettet Brest, hvor det ble tatt 4,000 fanger. Etter hvert som de allierte rykker inn i Tyskland, blir forvaltningen overtatt av en militærregjering. Denne har allersiden sendt ut en rekke proklamasjoner og forordninger. Bl.a. skal våpen og ammunisjon innleveres, det er forbudt å ferdes på militærveiene, forbudt mot sivemonstillingar, det i være ute etter mørkets frambrudd osv.

Generalstreiken i Danmark opphørte i dag etter ordre fra Frihetsrådet. Folkestasjönene er nå i funksjon ved hjels av tyske politifolk, SS og danske Schalburg-mann.

Ei bror av kong Leopold, prins Carl er utnevnt til belgisk regent.

En fransk vitenskapsmann som ble tatt til fange av de allierte har tilstått at det er han som har konstruert de flygende bomber og overdratt teknologien til tyskerne. På grensa til Luxembourg har man kommet over en stor underjordisk fabrikk for framstilling av bomber. Fabrikken hadde en enorm kapasitet.

Russene velter fram som en flodblåse i Randstadsfeltet, mens korrespondentene fra Moskva. Heldahndet tyskofronten truer med å bryte sammen. Det ser også ut at det er russernes mening. En grå for alle å få en slutt på krigen i dette området og forsterke angrepet på selve Tyskland.

Mannerheim har omdannet sin regjering. Det er 3 nye forandringer, idet høyesterettsjustarius Kastren er blitt statsminister, og sosialdemokratene Fagerhild og Vuori henholtvis sosialminister og visestrafikkminister.

Churchill vil i Underhuset on fulstendig redekjørelse for krigsituasjonen og for konferansene i Quebec. England vil innføre alminnelig verneplikt etter krigen.

Intet nytt fra Vestfronten.

De siste dagene krigskommunikatene har boskjettet seg med de samme navn og problemer som i begynnelsen av forrige uke, bortsett fra russernes offensiv i Baltikum, hvor de har erobret Tallinn og Pernau i Riga-bukta. Tyskerne blir nødt til å oppgi hele denne fronten, som deretter kommer så mye tyngre mot selve Tyskland. Det russiske flyvåpenet bombarderer tyske skip som forsøker å trekke tropper og materiell tilbake fra Estland. Lenger sør kjemper det i og omkring Varsjava, og på sydfronten har russerne nådd den slovakiske grense ved Eukla, og sammen med rumenske tropper kommet fram til den ungarske grense.

Russerne oppgir at de har 1 million fanger i landet.

På Italia-fronten er Rimini nådd og forbigått. De allierte har klart å slå en kraftig bresje i tyskernes hovedforsvarsværker før slettelandet omkring elva Po, og søndag sto allierte tropper bare 24 km fra Bologna. Den allierte hærledelse har oppfordret italienerne i nord om å sinka tyskernes bevegelser, hvilket straks er blitt besvart med sterkt italiensk geværjavor som bak de tyske linjer. I Triest skal det være utbrutt streik.

Det nye i Middelhavssavsnittet er at britiske tropper opererer utenfor den jugoslaviske kyst, fra øyene beskytter de tyske stillinger på fastlandet i samarbeid med Titos partisener. I samband med disse operasjoner har så det Italia-stasjonerte flyvåpenet rettet flere kraftige angrep på mal i Jugoslavia.

Også i Hellas har innlandsstyrkene gått dristig fram, idet de har befridd styrsteparten av Peloponnes og Syd-Epiros. Fra London meldes om stor alliert luftoffensiv mot tyskernes stillinger i Hellas, såvel på fastlandet som på øyene. Til tross for den utsatte stilling landet har etter Bulgaria og Romanias kuvending, ser det ikke ut til at tyskerne vil oppgi sine stillinger her uten kamp.

På vestfronten er det først og fremst slaget ved Arnhem som er det dominante tyngdepunktet. Tyskerne har her satt inn store operative ressurser i håp om å knokke denne farlige flanketrusol mot Siegfriedlinjen. Tyskerne kjemper desperat for å holde stillingen - mens de allierte på sin side hvor dag har fort fram store forsterkninger luftveien samtidig som troppene fra Nijmegen kjemper seg fram mot Arnhem. Søndag ble det meldt om de største forsterkningene av luftbare tropper, idet det ble benyttet 1500 fly bare til dette formål. Det er et tydelig bevis på den hardhet kampene her fikk også på vestfronten, som den siste uke faktisk har gått over til stillingskrig. Mellom Aachen og Trier kjemper amerikanerne seg langsomt framover.

På 2 dager har kanadiske og polske tropper på sin del av vestfronten tatt om lag 10,000 fanger, og hermed er fangetallet kommet opp i en halv million mann.

Bombingene er foruten over slagområdene rettet mot Kassel, Münster, Neuss, München og Sudetenland.

I ungarske byer er det store fredsdemonstrasjoner. Den ungarske statsminister hør uttalt at han håpet på snart å komme ut av krigen, men at de allierte ikke har stilt dem i utsikt noen fordeler.

De bulgarske prinser, den tyske ambassadør m.fl. er arrestert, melder Moskva-kringkasteren.

Tyskland bør bli besatt og styrt av høykommissærer i minst 10 år framover, framholder den engelske presse. I de første 50 år bør de ikke få lov til å føre selv de letteste våpen. - Matrasjonene i Tyskland er satt ned med 200 gr., for barn under 6 år med 100 gr. pr. uke.

Filipinene ser ut til å være amerikanernes neste mål. I den siste tiden har det vært en stor luftaktivitet som tyder på at amerikanerne har tilhensikt å gjøre landgang. Angrepet på hovedstaden Manilla forrige uke resulterte i at 11 japanske skip ble senket, mens 26 ble så sterkt skadet at de sensynligvis ikke kan holde seg flytende svært lenge, og 205 fly ble ødelagt, herav 110 som ble skutt ned i luftkamp.

Lederne for de 5 store danske partier har protestert mot tyskernes ekspasjon mot Kobenhavnspolitiet. Også det svenske politi har protestert mot handlingen av sine danske kolleger.

Ingen student-eksamen i år.

I Aftenposten for fredag gjøres et plump forsök på å få studenter til å melde seg til eksamen ved Universitetet. Men kan bare melde seg til den kommisariske rektor Hoel og angi tidspunktet når man ønsker å avlegge eksamen og så vil hoel ordne det på beste måte. Det er sagt ingen av Universitetets lærere, bortsett fra nazistene, som deltar i en slik eksamen, og det er klart at ingen studenter må melde seg.

Nyhetene mandag kveld:

12 millioner utenlandske arbeidere i Tyskland er av den allierte overkommando oppfordret til å gå til aksjon. Tiden er nå inne til handling, og iederna skal gå til sine funksjoner etter planen. De Sørige skal gå i askning.

Trupper fra 2. britiske armé har trengt over Nedre Rhinen og sluttet opp om de flybare styrker i området. Etter 8 dagers kamp har således de allierte brutt igjennom det sterke tyske forsvar, og på 2 steder er nå den tyske grense overskredet, ved Beck og Reichwaldskogen. Det raser fortsatt hårde kamper i Arnhem, mens stillingen inne i byen er uoversiktlig. Den tyske motstand ved Elst er nå betydelig svakere. På 1. amerikanske armés front er også motstanden avtatt. Amerikanerne har hjort fram 24 cm.kanoner som hamrer 10s på de tyske stillinger bare 30 km fra Rhinen.

Over 1200 tunse bombefly angrep i dag mål i Frankfurt am Main, Coblenz og Ludwigshafen.

Overskommenderende for de frie franske styrker, general König, har i London redegjort for innenlandsstyrkenes innsats. Han sa at omlag 200,000 vil løse innlemme i den regulære franske hær og delta fortsatt i kampen mot Tyskland.

Slaget om Holland står foren sin avslutning. De tyske styrker i Ostland er evakuert til Dagø og Øsel, og i Latvia har tyskerne et lite område igjen rundt Riga. Den røde flåte opererer all i Østersjøen førstenskliggjør den tyske retrett. Det mødes også om kamper på den lithauisk-Øst-preussiske grense.

I Warszawa har tyskerne lagd 2 parallele forsvars voller, et mot russene mot Øst, og et i vest mot polakkene.

I Finnland blir tyskerne stadig trenget lengre nordover. Det ser ut til at finnene vil slå tyskerne ut av landet uten russisk hjelp. For samblikket kjempes det i Suonussalmis gater.

Russiske og rumenske styrker kjemper langs den sør-østlige del av den ungarske grense.

Tito melder om voldsomme kamper i Jugoslavia. Hans tropper står 50 km fra Beograd.

I Irkutsk rykker allierte tropper næ over den knuste Gothen-linja, og står 19 km fra Bologna, der de har brutt jernbanen mellom Bologna og Rimini. Slaget om denne linje har kostet tyskerne 10,000 mann.

Amerikanerne har gjort et nytt angrep mot Filipinene. På grunn av dette tap har japanerne trukket flåten tilbake. I alt har japanerne tapt 10 skip og 405 fly på 2 angrep. En konvoy på 14 mindre japanske skip er blitt sprøngt.

Svenske farvann og havner er sperret for utenlandstrafikk. Bærum, Halden og Göteborg holdes åpen. Dette vil i praksis si at jernmalmeksporten til Tyskland er stoppet.

Over London radio har den frie faglige landsorganisasjon sendt ut sin varsel om ikke å møte til nasjonal arbeidsinnsats. I går var det 4 år siden Terboven "avsatte" kongen og regjeringen, og utnevnte siden konstituerte statsråder.

Vær forsiktigst! Vær på vakt mot provokatører!
oOo

Fredag 29/9-44.

V A R T L A N D.

4. Udgang.

Etter 4 års grusohater og undertrykkelse er fienden slått på flukt i Frankrike, Belgia og store deler av Holland, sa Churchill i sin tale i Underhuset i går. Tyskerne har tapt 400.000 mann i falne og sårede og nesten en halv million i fanger. Om invasjonen sa han at de allierte landsatte 1/4 mill. mann i løpet av 24 timer, etter 20 dager 1 million, og i dag står det oppårsjert 2-3 millioner mann i Tyskland. Statsministeren hyllet amerikanerne for deres hurtige og dristige operasjoner i Italia hvor man hadde poslettene. Her deltar en jdisk brigade. Storbritannias andel i invasjonen er 2/5 av soldatene. Tapet ørger seg om 90.000 mann, amerikanerne til 145.000. Det er umulig å si alle Russlands innsats i kampen, sa han, men russerne binder ihvertfall - og har slitt - større tyske styrker enn de allierte står overfor i vest. Russland har båret krigens største byrde til lands. - Churchill kom også med et nipp til Hitler, idet han hevdet at det ville vart en katastrofe om der Führer ikke hadde undgått bomben, sett fra et militært synspunkt. Om krigens varighet mente han at man ikke hadde noen garanti for at man ikke også måtte ta noen hender - i 1945 til hjelp. De Sørige hovedpunkter i telen var: Ingen uoverensstemmelser mellom de 3 "store", en utvidet bombing av Japan, opprettelsen av et sterkt Frankrike, at Polen var et sørskilt som stormaktene ikke var helt enige om, men grenseandringer hadde Sovjet i alle tilfeller krav til, og at sørsmilet om en fredsorganisasjon ennå er i begynnerstadiet. Churchill hadde de beste håp om et øte innen årets utgang mellom Roosevelt, Stalin og ham selv om disse spørsmål.

De norske tap til sjø i 1944 er de minste siden krigens begynnelse. 23 mann på norske skip omkom. Under invasjonen var den norske flåten 10 prosent av hele styrken. Ingen nordmanns dikk med. Tapene på amerikanske skip og på Murmanskruten var også meget små.

I Bergen ble det for en tid siden arrestert 30 mennesker og i dag 20. Vestfronten: De flyførte styrker ved Arnhem er trukket tilbake. 2. britiske armé har utvidet sitt område ved Nijmegen og gått fram 30 km i retning av Mertogenbosch. Det kjempes videre over et stort område langs elva Maas. Amerikanerne har brutt inn i Siegfriedlinjen 35 km SØ for Aachen. Kanadierne står 1 km fra havna i Calais.

Bombeangrepene: 1100 am. fly angrep vest-Tyskland i går. I dag over 1000 fly over Magdeburg, Hersenburg og Kassel. I natt Kaiserlautern og Kassel. I 2 dager har tyskerne tapt 132 fly.

Engelske undervannsbåter har i øst fjerne Østen senket 32 japanske skip og skadd 4.

I Italia har de allierte erobret Bellaria, 12 am. for si ini. også fastel del Rio er tatt.

De russiske tropper kan nå se Riga. Forrige dagen ble Minazi i Riga-bukta erobret. Ungarsk radio melder at russene har erobret 2 byer i ungarsk område.

Balkan: Onsdag ble det landsatt allierte tropper både fra luften og til sjøs i Albania. - Tito melder om framgang i Jugoslavia. Oya Dag er inntatt av friskarene.

Eden opplyste at det tyske konsulat i Tanger er stengt og 10 tyske agenter i spanskt Marokko utvist.

Oslo: Slitnegården er nu utbygd som støttepunkt for Victoria Tersass.

Østen: Fly fra Australia angrep japanske stillinger i Batavia. Amerikanske superfestninger har angrepet japansk krigsindustri i ansjuria.

Etter de siste massarrestasjoner ved jernbanen har den tyskinnstilte generaldirektør uttalt at det er de beste folk som er tatt og at jernbanen ikke kan drive uten dem. Den tyske jernbaneoverkommando søker å få frigitt en del jernbanefolk.

Stasjonsmesteren ved Oslo, Ejalmar Larsen, og en av hans medarbeidere, Svarstad, er død i fengslet.

oOo

Ingen student-eksamen i år.

I Aftenposten for fredag gjøres et plump forsök på å få studenter til å melde seg til eksamen ved Universitetet. Men kan bare melde seg til den kommisariske rektor Hoel og angi tidspunktet når man ønsker å avlegge eksamen og så vil Hoel ordne det på beste måte. Det er selv sagt ingen av Universitetets lærere, bortsett fra nazistene, som deltar i en slik eksamen, og det er klart at ingen studenter må melde seg.

Nyhetene mandag kveld:

12 millioner utenlandske arbeidere i Tyskland er av den allierte overkommando oppfordret til å gå til aksjon. Tiden er nå inne til handling, og lederne skal gå til sine funksjoner etter planen. De øvrige skal gå i dekning.

Tropper fra 2. britiske armé har trengt over Nedre Rhinen og sluttet opp om de flybårne styrker i området. Etter 8 dagers kamp har således de allierte brutt igjennom det sterke tyske forsvar, og på 2 steder er nå den tyske grense overskredet, ved Bek og Reichwaldskogen. Det raser fortsatt harde kamper i Arnhem, mens stillingen inne i byen er uoversiktig. Den tyske motstand ved Elst er nå betydelig svakere. På 1. amerikanske armés front er også motstanden avtatt. Amerikanerne har kjørt fram 24 cm. kanoner som hærer løs på de tyske stillinger bare 30 km fra Rhinen.

Over 1200 tunge bombefly angrep i dag mål i Frankfurt am Main, Coblenz og Ludvigshafen.

Overstkommanderende for de frie franske styrker, general König, har i London redegjort for innenlandsstyrkenes innsats. Han sa at omlag 200,000 vil la seg innlemme i den regulære franske hær og delta fortsatt i kampen mot Tyskland.

Slaget om Ransstatene står foran sin avslutning. De tyske styrker i Østland er evakuert til Dagø og Øsel, og i Latvia har tyskerne et lite område igjen rundt Riga. Den røde flåte opererer nå i Østersjøen for å vanskeligjøre den tyske retrett. Det meldes også om kamper på den lithauisk-øst-preussiske grense.

I Varsjaya har tyskerne lagd 2 parallele forsvars voller, et mot russene mot øst, og et i vest mot polakkene.

I Finnland blir tyskerne stadig trengt lengre nordover. Det ser ut til at finnene vil slå tyskerne ut av landet uten russisk hjelp. For øyeblikket kjempes det i Suomussalmis gater.

Russiske og rumenske styrker kjemper langs den sør-østlige del av den ungarske grense.

Tito melder om voldsomme kamper i Jugoslavia. Hans tropper står 50 km fra Beograd.

I Italia rykker allierte tropper nå over den knuste Gothen-linja, og står 19 km fra Bologna, der de har brutt jernbanen mellom Bologna og Rimini. Slaget om denne linje har kostet tyskerne 10,000 mann. Amerikanerne har gjort et nytt angrep mot Filipinene. På grunn av de store tap har japanerne trukket flåten tilbake. I alt har Japanerne tapt 103 skip og 405 fly på 2 angrep. En konvoy på 14 mindre japanske skip er blitt sprengt.

Svenske farvann og havner er sperret for utenlandstrafikk. Bærum, Malmö og Göteborg holdes åpen. Dette vil i praksis si at jernmalmeksporten til Tyskland er stoppet.

Over London radio har den frie faglige landsorganisasjon sendt ut sin parole om ikke å møte til nasjonal arbeidsinnsats. I går var det 4 år siden Terboven "avsatte" kongen og regjeringen, og utnevnte siden konstituerte statsråder.

Vis forsiktighet! Vær på vakt mot provokatører!

000

Fredag 29/9-44.

V A R T L A N D.

4. Udgang.

Etter 4 års grusohater og undertrykkelse er fienden slått på flukt i Frankrike, Belgia og store deler av Holland, så Churchill i sin tale i Underhuset i år. Tyskerne har tapt 400,000 mann i falne og sårede og nesten en halv million i fanger. Om invasjonen så han at de allierte landsatte 1/4 mill. mann i løpet av 24 timer, etter 20 dager 1 million, og i dag står det opp 1,5 millioner mann i Tyskland. Statsministeren hyllet amerikanerne for deres hurtige og dristige operasjoner i Italia hvor man hadde oslettene. Her deltar en jdisk brigade. Storbritannias andel i invasjonen er 2/5 av soldatene. Tapet øgier seg om 90.000 mann, amerikanerne til 145.000. Det er umulig å måle Russlands innsats i kampen, så man mån russerne bindet ihvertfall - og her slitt - større tyske styrker enn de allierte står overfor i vest. Russland har båret krigens største byrde til lands. Churchill kom også med et nipp til Hitler, idet han hovedet at det ville vært en katastrofe om der Führer ikke hadde undgått bomben, sett fra et militært synspunkt. Om krigens varighet mente han at man ikke hadde noen garanti for at man ikke også måtte ta iben nedenfor 1945 til hjelp. De sivile hovedpunkter i tiden var: Ingen uoverensstemmelser mellom de 3 "store", en utvidet bombing av Japan, opprettelsen av et sterkt Frankrike, at Polen var et sørskif som stormaktene ikke var helt enige om, men grenseandringer hadde Sovjet i alle tilfeller krav på, og at snøremilet om en fredsorganisasjon ennå er i begynnerstadiet. Churchill hadde de beste håp om et øte innen årets utgang mellom Roosevelt, Stalin og ham selv om disse spørsmål.

De norske tap til sjøs i 1944 er de minste siden krigens begynnelse. 23 mann på norske skip omkom. Under invasjonen var den norske flåten 10 prosent av hele styrken. Ingen nordmann gikk med. Tapene på amerikanske skip og på Murmanskruten var også meget små.

I Bergen ble det for en tid siden arrestert 30 mennesker og i tiden 20. Vestfronten: De flyførte styrker ved Arnhem er trukket tilbake. 2. britiske armé har utvidet sitt område ved Nijmegen og gått fram 30 km i retning av Maastricht. Det kjempes videre over et stort område langs elva Maas. Amerikanerne har brutt inn i Siegfriedlinjen 35 km sør for Aachen. Kanadierne står 1 km fra havna i Calais.

Bombearbeidene: 1100 mm. fly angrep vest-Tyskland i går. I dag over 1000 fly over Magdeburg, Wroclaw og Kassel. I natt Kaiserlautern og Kassel. I 2 dager har tyskerne tapt 132 fly.

Engelske undervannsbåter har i det fjerne Østen senket 32 japanske skip og skadd 4.

I Italia har de allierte erobret Bellaria, 12 km sør for Rimini. også fastel del Ricci er tatt.

De russiske tropper kan nå se Riga. Forrige dagen ble Ainali i Kirovsk erobret. Ungarsk radio melder at russerne har erobret 2 byer i ungarsk område.

Balkan: Onsdag ble det landsatt allierte tropper både fra luften og til sjøs i Albania. - Tito melder om framgang i Jugoslavia. Dette er inntatt av friskarene.

Eden opplyste at det tyske konsulat i Tanger er stengt og 10 tyske agenter i spansk Marokko utvist.

Oslo: Glitnegården er nu utbygd som støttepunkt for Victoria Tersass.

Østen: Fly fra Australasia angrep japanske stillinger i Nettavia. Amerikanske superfestninger har angrepet japansk krigsindustri i ansjuria.

Etter de siste masscarrestasjoner ved jernbanen har den tyskinnstilte generaldirektør uttalt at det er de beste folk som er tatt og at jernbanen ikke kan drive uten dem. Den tyske jernbaneoverkommando søker å få frigitt en del jernbanefolk.

Stasjonsmesteren ved Oslo, Jølmar Larsen, og en av hans medarbeidere, Svarstad, er sitt i fengslet.

000

Fortsættelse av parolen til knottprodusentene:

Landbruksdepartementet om å åpne adgang for flere til å begynne framstilling av jernørterknott. Det må være klart for en hver at drivstoffene er av avgjørende militær betydning for tyskerne. De knottfabrikker som i sin tid ble anlagt for å tilfredsstille vesentlig norsk behov, må nå være klar over den endrede situasjonen. Det er enhver producents og forhandlere plikt å sabotere tyske leveringer i sterkt mulig utstrekning, og på den annen side sørge for at transporten av matvarer, brensel etc. til den norske befolkningen kan fortsætte. Nystarting av knottfabrikker, eller utvidelse av produksjonen på de fabrikker som er i gang, er forbudt! Da som bryter denne parolen vil i nær framtid få et alvorlig oppgjor med norske myndigheter.

Hjemmefrontledelsens bondesabotasje har sendt ut et opprop til bondene om å notere dem som driver svartebørs, for at de kan stå til ansvar etter krigen. De bønder som driver denne avskyelige ågning, har ingen undskyldning for sin handlemåte. Salg utover rasjoneringen til de vanskeligst stiltede deler av befolkningen til rimelige priser forsvarer som en ren hjelpeaksjon. Bonden vet hva han med rimelighet må ha for å dekke produksjonskostningene, men tar han mer er han en forbryter som vi skal vite å ramme etter krigen. Sett også en stopper for dem som tråler bygdene rundt som oppkjøpere. Sett en stopper for svartebørsuvosenet! La ikke det gode forhold mellom land og by stå på spiss. Husk at det kommer en tid etter denne!

Arbeidsinnsatsen:

Vi er kjent med at det gjennom Arbeidskontoret er gitt ordre til Oslo Sporveiers ledelse om å gå igjennom bedriftene med henblikk på å skaffe arbeidskraft til arbeidsinnsatsen. Denne "finfjæmming" må mottes av en samlet arbeidsstokk. Derfor: All-øvertid, akkord og ekstra fortjeneste må oppholde, og alle må være oppmerksomme og passe sin plass.
ooOoo

Den amerikanske og britiske regjørings "svarteliste" over firmaer som har handlet med fienden - omfattende 15.000 firmaer - skal bli stående også etter at krigen er slutt.

Fra Bryssel meldes at Pierlot har dannet ny belgisk samlingsregjering, bestående av 7 katolikker, 5 sosialister, 3 libéraler, 2 kommunistar og 2 partiløse. Spaak fortsetter som utenriksminister.
Oslo: I den siste tiden er flere nazister blitt skutt på gaten. Til gjengjeld er det tatt en rekke gisler, sist på Tåsen og Sagene.

Unntakelsestilstanden på Hønefoss, som tyskerne proklamerte natt til tirsdag 19. september (den er avblåst nå) hadde følgende foranledning: Under en kontroll på Hønefoss torg kom norsk og tysk politi over 2 sekretærer med radiomateriell, bl.a. fullstendig utstyr til en radiosender. Det lyktes eiermennene å forsvinne. Under en razzia i en forretningsgård i sentrum samme dag ble 5 personer som drov med illegal virksomhet overromplet. Ialt ble 8 personer arrestert og ført til Victoria Terrasse. Hertil kom det dristige kuppet i dynamittlaget, hvor mange hundre kg dynamitt ble fort bort, mens gjerningsmennene spørset forsvar. Natt til tirsdag rekvrerte kommandanten ekstra Gestapo fra Drammen og tysk militær fra Hvalsmoen og Helgelandsmoen. Ca 1000 mann rykket inn i Hønefoss på motorsykler, biler og lastebiler. De besatte alle offentlige kontorer, stengte telefonen og sperret strømskjermsrådet. Alle arbeidere som om morgonen kom inn til Hønefoss ble arrestert, både kvinner og menn. Alle viktige veikryss utenfor byen ble besatt, og tyske fly kretset over området. De som oppholdt seg ute etter kl. 17 ville bli skutt. Så begynte razziaen fra hus til hus. Herunder kom det til skuddveksling mellom nordmenn og tyskere, med tap på begge sider. Dagen etter ble unntakelsestilstanden utvidet til omegnen av Hønefoss i 10 kilometer området. Det ble foretatt en masse arrestasjoner i distrikten. ooOoo

Vekt deg for provokatører. - Vær forsiktig.

VÅRT LAND. 3.

Norges-nytt.

Første torsdag og de følgende dager ble om lag 80 personer arrestert i Vikna, Abolvær og Leka. Det var distriktenes mest kjente menn som ble tatt.

Natt til lørdag ble en oljetransformator på Minnesund som skaffet strøm bl.a. til Raufoss fabrikker - pluss 5 ledningsmester på samme linje - sprengt i luften og totalt ødelagt. Resultatet ble hel mørklegging av Toten (med Raufoss) og Hurdslen.

Natt til lørdag ble vaktens utenfor politipresident Askvigs bolig beskutt av en tysk vaktpost! Ingen av Askvigs vaktposter ble rammet, men flere vindusruter knust. Det ble skutt med maskinpistol, og det ble løst net mange skudd. Det er sannsynlig ikke grovt å være Askvig. Og det later til at det ikke er så greit å være tysker heller. Nervositeten må være stor når slikt kan forekomme.

Laksevåg flytedokk, som kan ta opp til 10.000-tonnere, er sunket etter en eksplosjon, som skjedde midt på natten. Man antar at det er tyskere som har forøvd sabotasjen. 14 norske arbeidere omkom og mange ble såret.

I Halden ble det forleden foretatt en større razzia, hvor 200 personer ble arrestert som gisler.

Riksadvokaten har meddelt at saken Dysthe - Hagelin er henlagt. Som kjent framsatte Roald Dysthe en rekke voldsomme beskyldninger mot Hagelin for direkte ulovligheter og korruption i stor stil.

Det rakner innen Statos rekker. En stor del av funksjonærerne søker avskjed. Forholdene innen statspolitiet blir mer og mer korrupte.

Den gamle "skikonge" peter Østby, gift med den skrivende Haldis Noegård Østby, er begynt å lage ammunisjonskasser for tyskerne.

4.000 tyskere er dratt på potetoptakking i Øst- og Vestfold. Tyskerne rekvirerer nemlig poteter "på rot".

For en tid siden ble en Tønsberg-pike skutt av en tysk vaktpost da hun ikke stanset ved anrop. Ortskommandanten sendte med vanlig tysk taktfølelse en krans, som ble returnert.

Natt til 15. september ble 15 jernbanefolk ved Oslo Ø arrestert.

Tyskerne bruker nå Grini-fanger til å høste andre folks frukthager.

Oslo har hittil bare fått inn en femtepart av den veden de trenger for vinteren. På samme tid ifjor var det kommet inn 70 %. Skolene i Aker har ikke en vedpinne, så man må gjøre regning med lange brenselsferier hvis ikke krigen snart er slutt.

"Allers" ble stoppet i august på grunn av en forsides tegning. Politiet hadde nemlig funnet ut at tegningen var et forsøk på å gjengi det amerikanske flaggs farger. Tegneren og den fungorende redaktør ble arrestert. Den komiske redaktør, Ruth Johansen, var syk. "Fritt Folk" har anmodet at det blir pålagt de ledige tekniske fagfolk å ta arbeide i avisen.

I Losby bruks skoger har Gestapo foretatt en større razzia etter registreringspliktige. Noen slike fant de ikke, men arresterte i steden en del andre.

Ordren til alle hirdmenn om å melde seg til Hirdens Bedriftsvern (for 4.920 selvenger om året, pluss, pluss, pluss) har som kjent ført til at det går en jamn strøm av ns-folk over til Sverige. De som her gikk i dekning jages av politiet og pålitelige ns-folk. I qvelsesleiren i Holmenstrand er humret under null. Endel hirdfolk som har nektet å gå inn i HBV er stilt for en spesiell hirddomstol, og i enkelte tilfeller er de sendt direkte til Bredtveit.

For noen tid siden ble som kjent engiveren Sigv. Knutson skutt utenfor sin bolig på Jar i Bærum. Gestapo har siden arrestert en rekke av Knutsons nærobor, deriblant direktør Kierulf i Tono og hans son Helge, bankkasserer Birger Helgen, installatør Kolstad m.fl.

+ + +

76.000 liter bensin, 1200 kg. sprengstoff og 6 tyske uniformer har de siste sabotasjehandlinger kostet tyskerne på Hønefosskanten.

Ved aksjonen mot bensinlageret løste sabotørene sin vanskelige oppgave med særlig eleganse. 6 mann fra wohrmacht var forlagt ved tankene. 2 og 2 gikk vakt sammen innenfor et høyt gjerde som omga lageret. Da en av soldatene skulle hento avløsning ble han lydløst overmannet og avklædd i en fart. En av sabotørene gikk deretter i tysk uniform inn i vaktstuen og holdt de 4 derinne i sjakk. Disse ble også klædd av, og sabotørene gikk så i lante uniformer ut for å "avløse" sistemann. En forbipasserende kunne deretter konstatere at tyske soldater ødela lageret, som besto av 76.000 liter bensin. Sabotørene beholdt uniformene og forlot sin arbeidsplass etter velgjort arbeide, mens døler av den engang så uovervinnelige werhmacht ble til bake, skjelvende i underboksene.

Tyveriet av 1200 kg. sprengstoff foregikk på en annen måte. Det stedlige politi meldte at man hadde misstanke til en bil, hvis signalet var gikk ut synlig. Bl.a. ble det etablert vakt ved Sandvika. Hit kom også bilen kjørende, men vakten greide ikke å stoppe bilen, som kjørte tvers igjennom sperringene.

Som et lodd i evakuatingsforberedelsene for troppene i nord har tyskerne i disse dager rekvisert hurtigruteskipene "Ragnvald Jarl" og "Nordstjernen".

Belært av begivenhetene i Paris, hvor tyskerne bodde spredt og derfor lett ble tatt, er det mange tegn som tyder på at tyskerne konsentrerer seg i bestemte "støttepunkter" i Oslo og omegn. De har således tatt Oslo kommunale handelsskole og Nissen skole, som sammen med Frogner skole, Vestsheim skole og Ciro lett kan legges under en felles lokal forsvarsplan. I stedet er Katedralskolen og Berles skole frigitt. De forlater kontorer og leiligheter som ligg i utsatt, og de resterende kontorer i forevrig tyskbesatte forretningsgårder blir forlangt remmet på kort varsel. Utenfor byen konsentrerer Gestapo seg i bestemte villaområder. Eksempler på dette er Furulunden og Sørbyhaugen utenfor Smestad. Det går en jamm strem av sivile tyskere til Tyskland.

Etter de to nattlige flybesøk midt i september er tyskerne åpenbart grep av en panisk redsel for partisaner og fallskjermjegere. Store deler av Vestre Bærum ble avsperrt og inngående undersøkt. Tilsvarende undersøkelser er foretatt på Opsal i Østre Aker.

Fra kl. 6 til 7.30 lørdag foretok tyskerne visitasjon ved Sagene. Forbipasserende ble stoppet av Gestapo med geværer, og ble temmelig innående visitert.

Fra Hjemmefrontens ledelse:

Til bøndene.

Ernæringsituasjonen her stadig forverret seg for det store flertall av folket, og er nå med mangelen på poteter blitt kritisk. Det gjelder der Sørg derfor for at alle avisninger til det sivile forbruk blir omgående ekspedert. Jo raskere potetene kan komme fram til forbrukerne, desto sikrere og bedre. Alle bør om mulig få det de har rett til. Sørg videre for gode frostfrie jordhuler som er høvelig ventilert er et godt, brukbart lagringssted. Potetavlens i år er liten, og derfor skal først og fremst det alminnelige sivile forbruk og settepotekvantumet dekkes og sikres.

Til knottprodusentene.

Drivstoffsituationen for okkupasjonsmakten her i landet er nå ytterst prekær. Tilførslene av drivstoff utenfra er stoppet opp og de tyske lagrelykte sabotasjehandlingene. I begynnelsen av denne måned rekviserte tyskerne 165.000 hl. generatorknott, og har i disse dager forlangt ytterligere 650.000 hl. Dessuten skal Vinmonopolets lagre av sprit, ca. 850.000 liter pluss en overveiende del av den løpende spritproduksjon donatureres og

Freitag 6/10-44.

VÅRT LAND

4.årgang.

Det er Europa-krigens siste fase

som nå pågår ved de volksomme kamper på alle fronter. Selv etter at Tyskland er innringt på alle kanter og land etter land blir befriet fra treldommen, fortsetter nazilederne med blokkig harhakkethet den håpløse kamp. Menneskeliv spiller ingen rolle for disse militærer. De vet selv at de er fortapt når krigens slutter. De er som en benitt gjeng omringt av politi - de holder det gærende til de springer i luften sammen med bygningen, for de vet at galgen venter om de blir fanget levende. Men ubønnherlig trenger de allierte hører fram. I lyntempo ble Frankrike og Belgia befriet. Nå pågår oppsætningen og bombingen foran det større angrep på selve Tyskland fra vest. I nordøst rygger russerne opp i Baltikum, og farten på Østerrikskja blir mer og mer livsfarlig for tyskerne. På Balkan er Hellas blitt en felle for de tyske armeer. De må hurtigst mulig trekke seg ut, men de har litt håp om å komme hjem. - Under alt dette blir stillingen på hjemmefronten mer skjerpet for hver uke som går. Tyskerne har sendt mange sivile, soldater og materiell hjem. Men de som er blitt til bake innretter seg med forsankninger og andre arrangementer, så det ser ut som de har tenkt å bli her helt til slutt. Kampen i Tyskland er ferdig. Terboden selv skal ha lagt seg en tilfluktsbølgje ute på Skaugum både med parkettgulv og annen luksus a la Hitlers i Berchtesgaden. I Bærum hogges det trær og bygges bunkers omkring de steier hvor offiserene bor. Over hele landet sører tyskerne å flytte sammen i felles kvartaler og sammenhengende hus, for å kunne omfatte dem til festninger for den siste kamp. De er opphisset og ubalanserte, en reisel som slår ut i økt brutalitet, som en bl.a. kan se av deres måte å bruke våpnene på - skyte vilt mot folk på gatene når de gjennomfører portforbud som i Hønefoss, eller gatekontroll som i Tønsberg. På begge steder var det "sosofre".

Også hjemmefrontens aksjoner blir hardere og strengere ettersom slutt-kampen nærmer seg. Og dermed følger også en uavviselig plikt for alle gode nordmenn til uten nolen og vaklen å følge de paroler som hjemmefrontens ledelse sender ut. Husk vi er i krig med Tyskland sammen med våre allierte, som ikke har ledelsen av høyverkommandoen har ledelsen av høy Europa-slaget i sin hånd. Vår egen hjemmefront står med sin ledelse i intim forbindelse med de allierte over-

Vårt hemmelige våpen.

Tyskerne truer stadig med sine hemmelige våpen som de skal sette inn i den siste, avgjørende kamp. Vi har også et slikt våpen, som vi kan forsikre er effektivt og som vi ikke vil betanke oss på å bruke når situasjonen krever det. Bruken av vårt hemmelige våpen kan imidlertid ikke improviseres, det må forberedes i sinnene og på annen måte. - Det er derfor nødvendig at kvinne som mann gjør seg fortrolig med at det da kreves innsats av hver enkelt. Allerede nå skal det gis en del råd og anvisninger.

1. Signalet til aksjonen blir i tilfelle gitt av Hjemmefrontens ledelse. 2. Ordren utsendes gjennom en frie presse og over London radio.

3. Ingen må la seg rive med i aksjoner som ikke er satt i verk av HL. Spontane enkeltaksjoner har ingen sjansen til å føres til en holdig slutt, men vil bare bringe no og ulykke. Vær på vakt overfor nazi-provokasjoner. I Oslo ble det således for en til sien gjort et forsøk på å sette i gang generalstreik i provokatorisk hensikt.

Skal aksjonen få den nødvendige slagkraft må en omfatte alle. Unntak vil det senere bli gjort klart rede for. - Med sikte på de vanskelige forsyningsforhold som kan oppstå, må det til - såvidt mulig - å ha litt mat i huset. Vi vet det er vanskelig med mat, men litt må kunne gjøres. Særlig må familjer med spedbarn seke å ha litt tormelk eller hermetisk melk. De som måtte ha et, må vise samfunnsånd og overlate det til familjer med spedbarn. - Vann, gass og elektrisitet kan bli avstengt. Også på andre måter må man forberede seg. Forberedelsene bør gjøres uten unoig utsettelse, da en aksjon kan bli påkrevet nårsomhelst.

En aksjon av slikt omfang vil ikke bli brukt uten av nødvendighet, men krever våre interesser eller vår ære som folk det, så både kan og vil den bli satt i verk.

Da kreves det av hver nordmann at han følger parolen.

Den som svikter, vil for alltid bli merket.

oo000